सुविचार

श्रद्धा माणसाला आधार देते, विश्वास त्याला दिशा देतो; दोन्ही एकत्र असतील तर संकटांची तीव्रता कमी होते आणि जीवन सकारात्मकतेने पुढे सरकते. अडथळेही संधी बनतात.

दैनिक

राज्य लोकतंत्र

नवी दिशा... नवे विचार...

मनरेगावर देशव्यापी संवाद

नवी दिल्ली : महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना (मनरेगा) कमकुवत केली जात असल्याचा आरोप करत काँग्रेसने या मुद्द्यावर देशव्यापी संवाद आयोजित करण्याची घोषणा केली आहे. या उपक्रमात देशभरातील मनरेगा कामगार आपल्याकार्यस्थळावरून मुठीभर माती घेऊन सहभागी होणार आहेत, असे काँग्रेसने बुधवारी स्पष्ट केले. काँग्रेसचे नेते जयराम रमेश यांनी सांगितले की, राष्ट्रीय परिषदेचे गुरुवारी आयोजन करण्यात आले आहे.

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 | गुरुवार, दि. २२ जानेवारी, २०२६ | वर्ष - १ | अंक - १२० | पाने - ४ | पुणे/पिंपरी-चिंचवड

सारांश वृत्त

एसआयआरला मुदतवाढ मिळणार?

कोलकाता : निवडणूक आयोग पश्चिम बंगालमध्ये एसआयआर सरावाची अंतिम मुदत वाढवण्याचा विचार करत आहे, अंतिम मतदार यादीचे प्रकाशन १४ फेब्रुवारी या नियोजित तारखेनंतर पुढे ढकलले जाण्याची शक्यता आहे, असे निवडणूक आयोगाच्या एका अधिकाऱ्याने सांगितले. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या अनेक निर्देशांचे पालन केल्याने विद्यमान वेळेचे पालन करणे कठीण होऊ शकते, असे ते म्हणाले. "सर्वोच्च न्यायालयाच्या सर्व सूचनांची अंमलबजावणी विद्यमान वेळेत करणे आव्हानात्मक आहे. त्यासाठी अतिरिक्त वेळ लागू शकतो," असेही ते म्हणाले.

मिझोरमच्या चकमात साक्षरता दर ६१ टक्के

आयझॉल : दक्षिण मिझोरामच्या लॉंगटलाई जिल्ह्यातील चकमा स्वायत्त जिल्हा परिषद (सीएडीसी) अंतर्गत येणाऱ्या क्षेत्रात एकूण साक्षरता दर ६१ टक्के नोंदवला गेला आहे, असे एका अधिकृत निवेदनात म्हटले आहे. ऑक्टोबर २०२५ ते जानेवारी २०२६ या कालावधीत सीएडीसीच्या प्रौढ शिक्षण विभागाने पहिला व्यापक साक्षरता सर्वेक्षण केला, ज्यामध्ये परिषद क्षेत्रातील सर्व ८८ ग्राम परिषदांचा समावेश होता. विविध शाळांच्या मुख्याध्यापकांच्या आणि स्वयंसेवी संस्थांच्या सहकार्याने आणि पाठिंब्याने डेटा गोळा करण्यात आला.

बेकायदेशीर शस्त्रास्त्र मॉड्यूलचा पर्दाफाश

चंदीगड : पंजाब पोलिसांनी बुधवारी सांगितले की त्यांनी दोन व्यक्तींना अटक करून पाकिस्तानस्थित तस्करांशी जोडलेले सीमापार बेकायदेशीर शस्त्रास्त्र मॉड्यूल उघड केले आहे. अमृतसर आयुक्तालय पोलिसांनी सहा अत्याधुनिक पिस्तूल आणि दोन काडतुसे देखील जप्त केली. विदेशी हँडलर्सच्या निर्देशानुसार शस्त्रास्त्रांची तस्करी आणि गुंडांना शस्त्रे पुरवण्यात ते सहभागी होते.

राज्य सरकारकडून प्रत्यक्ष पडताळणीचा निर्णय

देवाभाऊ २४ लाख लाडक्या बहिणींना दिलासा देणार ?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : महाराष्ट्रातील विधानसभा निवडणुकीत महायुतीच्या विजयाला हातभार लावणाऱ्या मुख्यमंत्री लाडकी बहिण योजनेच्या लाभार्थींना दिलासा देणारी एक गोष्ट समोर आली आहे. ई-केवायसी पडताळणीत झालेल्या तांत्रिक चुकीमुळे २४ लाख महिला योजनेच्या बाहेर गेल्या होत्या. आता मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे सरकार पुन्हा पडताळणी करणार आहे. त्यामुळे देवाभाऊ २४ लाख लाडक्या बहिणींना दिलासा देणार का, असा प्रश्न उपस्थित झाला आहे.

लाडकी बहिण योजनेच्या ई-केवायसी प्रक्रियेत झालेल्या तांत्रिक व भाषिक चुकीमुळे राज्यातील २४ लाखांहून अधिक महिला लाभार्थींना चुकीने सरकारी कर्मचारी म्हणून वर्गीकृत करण्यात आले असून, त्यांची मासिक आर्थिक मदत अचानक थांबवण्यात आली आहे. महिला व बाल कल्याण विभागाने ही चूक मान्य करत लाभार्थींची प्रत्यक्ष पडताळणी करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

ई-केवायसी फॉर्ममधील एका प्रश्नाची मांडणी गोंधळात टाकणारी ठरली. "तुमच्या घरातले कोणी सरकारी नोकरीत नाही ना?" असा दुहेरी नकारार्थी रचनेचा प्रश्न असल्याने अनेक लाभार्थींनी अपेक्षित 'नाही'ऐवजी 'होय' असे उत्तर दिले. परिणामी प्रणालीने कुटुंबातील सदस्य सरकारी कर्मचारी असल्याचा निष्कर्ष काढत सुमारे २४ लाख महिलांचे पेमेंट थांबवले.

डेटा पुनरावलोकनात ही चूक लक्षात आली. महाराष्ट्रात एकूण सरकारी कर्मचाऱ्यांची संख्या ८ ते ९ लाखांच्या आसपास असताना, त्याहून कितीतरी अधिक महिलांना सरकारी कर्मचारी म्हणून वर्गीकृत करण्यात आल्याने संशय बळावला, असे विभागीय अधिकाऱ्यांनी स्पष्ट केले.

महिला व बाल कल्याण मंत्री आदिती तटकरे यांनी सांगितले की, या प्रकरणात नोंदी दुरुस्त करण्यासाठी राज्यभरातील सुमारे एक लाख अंगणवाडी सेविकांच्या माध्यमातून प्रत्यक्ष पडताळणी केली जाईल. सुमारे २.३० कोटी लाभार्थींसाठी राबविण्यात आलेली ई-केवायसी मोहीम पात्रतेची खात्री करण्यासाठी होती आणि तिची अंतिम मुदत ३१ डिसेंबर २०२५ आहे.

महिला आणि बाल कल्याण मंत्री आदिती तटकरे यांनी एक्सवरील एका पोस्टमध्ये सांगितले की, नोंदी दुरुस्त करण्यासाठी अंगणवाडी सेविकांमार्फत या लाभार्थींची प्रत्यक्ष पडताळणी केली जाईल. ई-केवायसी मोहीम सुमारे २.३० कोटी लाभार्थींसाठी होती आणि योजनेअंतर्गत पात्रतेची खात्री करणे हा तिचा उद्देश होता. ई-केवायसी पूर्ण करण्याची अंतिम मुदत ३१ डिसेंबर २०२५ होती.

पुरुष ही मदत घेत असल्याच्या किंवा सरकारी कर्मचाऱ्यांची लाभार्थी म्हणून नोंदणी झाल्याच्या तक्रारींनंतर ई-केवायसी मोहीम हाती घेण्यात आली होती. पडताळणी मोहिमेत या योजनेचा गंभीर गैरवापर झाल्याचे समोर आले आहे.

दरम्यान, पडताळणीदरम्यान योजनेच्या गैरवापराचाही पर्दाफाश झाला आहे. केवळ महिलांसाठी असलेल्या या योजनेत १४,२९८ पुरुषांनी लाभ घेतल्याचे तसेच १,५०० हून अधिक राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांनी बेकायदेशीरपणे आर्थिक मदत घेतल्याचे समोर आले आहे.

सरकारकडून आता चुकीच्या लाभार्थींवर कारवाईसह पात्र महिलांना तातडीने दिलासा देण्याचे आश्वासन देण्यात आले आहे.

मुंबईच्या महापौरपदी महायुतीचाच मराठी माणूस

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : मुंबई महापालिकेच्या निकालानंतर महापौरपदावर कोणाची वर्णी लागणार, याबाबत राजकीय वर्तुळात प्रचंड उत्सुकता निर्माण झाली आहे. या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या पत्नी अमृता फडणवीस यांनी महत्त्वाचे विधान पुढे आले आहे. आगामी मुंबई महापौर हा महायुतीचाच असेल आणि तो 'मराठी माणूस'च असेल, असा ठाम विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

भाजपला महापालिका निवडणुकीत मोठे यश मिळाले असले, तरी शिवसेनेच्या साथीनेच महायुतीचा उमेदवार महापौरपदावर विराजमान होईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले. महायुतीत समन्वयाने निर्णय घेतला जाईल, असेही त्यांनी सूचित केले.

यावेळी अमृता फडणवीस यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या दावोस दौऱ्यावरून विरोधकांकडून होत असलेल्या टीकेलाही प्रत्युत्तर दिले. हा दौरा कोणतीही पिकनिक नसून राज्यात गुंतवणूक आणण्यासाठी आणि आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी असल्याचे त्यांनी ठामपणे सांगितले.

दरम्यान, २२ जानेवारीला होणाऱ्या आरक्षण सोडतीनंतर महापौरपदाचे चित्र अधिक स्पष्ट होणार आहे. सध्याच्या आकडेवारीनुसार भाजप ८९ जागांसह सर्वात मोठा पक्ष ठरला असून, महायुतीच्या हालचालींना वेग आला आहे.

...तर शिमला येथे बॉम्बचा धमाका होणार?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

शिमला : प्रजासत्ताक दिनापूर्वी शिमला प्रशासनावर हल्ला करण्याची धमकी देणारा एक निनावी संदेश एका निनावी संदेशाद्वारे पाठवण्यात आला आहे. या ईमेलमध्ये दावा करण्यात आला आहे की मुख्यमंत्र्यांनी प्रजासत्ताक दिनी राष्ट्रध्वज फडकावला तर मानवी बॉम्ब हल्ला केला जाईल. प्रशासनाने हा संदेश गांभीर्याने घेतला आणि पोलिसांना कळवले. विविध गुन्हेगारी कलमांखाली एफआयआर दाखल करण्यात आला आहे आणि तपास सुरू करण्यात आला आहे. हा ईमेल शिमला येथील उपायुक्त कार्यालयाच्या अधिकृत ईमेल पत्त्यावर प्राप्त झाला.

पोलिसांच्या म्हणण्यानुसार, ईमेलद्वारे ही धमकी देण्यात आली आहे. हा संदेश प्रथम उपायुक्त कार्यालयाला मिळाला आणि नंतर महिला/एसएसपी कार्यालयामार्फत सदर पोलिस स्टेशन, शिमला येथे पाठवण्यात आला. हा ईमेल एका अज्ञात व्यक्तीने इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने पाठवला असल्याचे दिसून येते. हा खोटा संदेश असल्याचे पोलिसांनी म्हटले आहे. असे संदेश लोकांमध्ये भीती आणि असुरक्षितता निर्माण करण्यासाठी आहेत असे पोलिसांचे म्हणणे आहे. पोलिसांच्या मते, प्रजासत्ताक दिनासारख्या राष्ट्रीय सणाच्या संदर्भात अशा धमक्या गांभीर्याने घेतल्या जातात. ईमेलमधील मजकूर जनतेसाठी धोकादायक नाही तर देशाच्या सार्वभौमत्व, एकता आणि अखंडतेला हानी पोहोचवण्याचा प्रयत्न मानला जात असून, सुरक्षेत वाढ करण्यात आली आहे.

दावोसमध्ये ट्रम्प यांचे आक्रमक भाषण

ग्रीनलँड खरेदीवर अमेरिका ठामच

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

दावोस (स्वित्झर्लंड) : जागतिक आर्थिक मंचाच्या वार्षिक परिषदेत अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी पुन्हा एकदा आपल्या आक्रमक भूमिकेने लक्ष वेधले. अमेरिकन अर्थव्यवस्था मजबूत असल्याचा दावा करतानाच त्यांनी युरोपीय देशांच्या धोरणांवर कठोर टीका केली. याच वेळी ग्रीनलँड खरेदी करण्याच्या जुन्या, वादग्रस्त भूमिकेचा पुनरुच्चार करत त्यांनी त्याला जगातील सर्वात मोठी 'रिअल इस्टेट डील' असे संबोधले.

भाषणात ट्रम्प म्हणाले, "युरोपवर माझे प्रेम आहे, मात्र ते सध्या चुकीच्या दिशेने जात आहेत." युरोपची व्यापारी धोरणे आणि हवामान करार अमेरिकेच्या हिताच्या विरोधात असल्याचा आरोप त्यांनी केला. आपल्या कार्यकाळात महागाईवर नियंत्रण मिळवले असून अर्थव्यवस्था ऐतिहासिक शिखरावर असल्याचाही त्यांनी दावा केला.

ग्रीनलँडबाबत ट्रम्प यांनी धोरणात्मक भूमिका स्पष्ट केली. या बेटातील नैसर्गिक संसाधने आणि भौगोलिक महत्त्व अमेरिकेसाठी निर्णायक ठरू शकते, असे ते म्हणाले. मात्र डेन्मार्क आणि युरोपीय महासंघाने या भूमिकेला विस्तारवादी वृत्ती ठरवत तीव्र विरोध दर्शवला आहे.

दरम्यान, दावोसला येताना ट्रम्प यांच्या 'एअरफोर्स वन' विमानात तांत्रिक बिघाड झाल्याने सुरक्षा यंत्रणांची धावपळ उडाली. झुरिचच्या आकाशात ही समस्या लक्षात आल्यानंतर विमान सुरक्षित ठिकाणी उतरवण्यात आले. प्रशासनाने बिघाड किरकोळ असल्याचे सांगितले असले, तरी संरक्षण तज्ज्ञांनी याची चौकशी होणे आवश्यक असल्याचे म्हटले आहे.

ट्रम्प यांची ग्रीनलँडमधील रुची केवळ जमिनीपुरती मर्यादित नसून त्यामागे मोठे भू-राजकीय गणित आहे.

हवामान बदलामुळे आर्क्टिकमधील बर्फ वितळत असून तिथे नवे सागरी मार्ग आणि खनिजांचे साठे उपलब्ध होत आहेत. रशिया आणि चीन या भागात आपले पाय रोवण्याचा प्रयत्न करत असताना, अमेरिकेने या क्षेत्रावर नियंत्रण मिळवून 'सुपरपॉवर'च्या शर्यतीत आघाडी घेण्याचा हा प्रयत्न असल्याचे मानले जात आहे.

एलओसीवर भारत-पाक गोळीबार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

श्रीनगर : उत्तर काश्मीरमधील कुपवाडा जिल्ह्यातील केरन सेक्टरमध्ये २०-२१ जानेवारीच्या मध्यरात्री भारतीय आणि पाकिस्तानी सैन्यात गोळीबाराची घटना घडली. संरक्षण सूत्रांनी बुधवारी दिलेल्या माहितीनुसार, सहाव्या राष्ट्रीय रायफल्सचे जवान केरन बाला भागात उच्च तंत्रज्ञानाचे पाळत कॅमेरे बसवत असताना पाकिस्तानकडून गोळीबार करण्यात आला.

सीमावर्ती भागातील अंध ठिकाणे दूर करून सुरक्षा मजबूत करण्यासाठी ही कामगिरी सुरू असतानाच पाकिस्तानी सैन्याने लहान शस्त्रांतून दोन वेळा गोळीबार केला. भारतीय जवानांनी याला त्वरित आणि प्रभावी प्रत्युत्तर दिले. या घटनेत दोन्ही

बाजूंना कोणतीही जीवितहानी झाली नसल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

भारतीय लष्कराच्या मते, घुसखोरीच्या प्रयत्नांवरून लक्ष विचलित करण्यासाठीच हा गोळीबार करण्यात आला असण्याची शक्यता आहे. त्यामुळेच दाट जंगलात घेराबंदी आणि शोध मोहीम सुरू करण्यात आली असून संपूर्ण केरन सेक्टरमध्ये सुरक्षा अधिक कडक करण्यात आली आहे. हिवाळ्यात पारंपारिक घुसखोरी मार्गांवर नजर ठेवण्यासाठी तांत्रिक पाळत वाढवण्यात आली आहे.

दरम्यान, जम्मू आणि काश्मीरच्या किश्तवाड जिल्ह्यातही दहशतवादविरोधी कारवाई सुरू आहे. चतरू परिसरातील मंद्राल-सिंहपुरा जवळील सोनार गावात सुरू असलेल्या शोध मोहिमेच्या तिसऱ्या दिवशी मंगळवारी सुरक्षा दलांनी अनेक संशयितांना चौकशीसाठी ताब्यात घेतले. रविवारी झालेल्या चकमकीदरम्यान दहशतवाद्यांनी केलेल्या ग्रेनेड हल्ल्यात एक पॅराट्रूपर शहीद झाला होता, तर सात जवान जखमी झाले होते.

दहशतवादी घनदाट जंगलात पळून गेले असले तरी, त्यांचे अन्नसाठा, ब्लँकेट्स आणि इतर हिवाळी साहित्याने भरलेले लपण्याचे ठिकाण उद्ध्वस्त करण्यात आले आहे. परिस्थितीवर लक्ष ठेवण्यासाठी जम्मू झोनचे पोलिस महानिरीक्षक भीम सेन तुती, सीआरपीएफचे जम्मूचे आयजी आर. गोपाळ कृष्ण राव यांच्यासह वरिष्ठ लष्करी व पोलिस अधिकारी घटनास्थळी तळ ठोकून आहेत.

प्रयागराज येथे हवाई दलाच्या विमानाचे आपत्कालीन लँडिग

लखनौ : प्रयागराज येथे बुधवारी नियमित प्रशिक्षण उड्डाणादरम्यान भारतीय हवाई दलाच्या प्रशिक्षण विमानाला तलावात उतरावे लागले, ज्यामुळे आपत्कालीन पथके विमानतळाजवळील घटनास्थळी पोहोचली. दोन्ही वैमानिकांना सुरक्षित बाहेर काढण्यात आले. शहराच्या मध्यभागी असलेल्या दाट लोकवस्तीच्या भागात असलेल्या या तलावात काही तांत्रिक बिघाड झाल्यानंतर लष्कराच्या प्रशिक्षण विमानाने हवेतच लँडिंग केले. या विमानाचा वापर प्रशिक्षण, पक्षी शोध आणि सर्वेक्षण ऑपरेशन्ससाठी केला जातो.

बेपत्ता बालकांचा तपासासाठी निर्देश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : देशात वाढत असलेल्या बालक बेपत्ता होण्याच्या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर सर्वोच्च न्यायालयाने महत्त्वाचा निर्णय घेतला आहे. बालक बेपत्ता प्रकरणांचा तपास वेळेत, प्रभावी आणि एकसमान पद्धतीने व्हावा यासाठी स्टँडर्ड ऑपरेटिंग प्रोसीजर (एसओपी) तयार करण्याचे निर्देश न्यायालयाने दिले आहेत.

न्यायालयाने स्पष्ट केले की, एखादा बालक बेपत्ता झाल्यानंतर सुरुवातीचे काही तास अत्यंत महत्त्वाचे असतात. मात्र अनेक प्रकरणांत तक्रार नोंदवण्यात उशीर, तपासातील हलगर्जीपणा आणि यंत्रणांमधील समन्वयाचा अभाव दिसून येतो. यामुळे तपास लांबतो

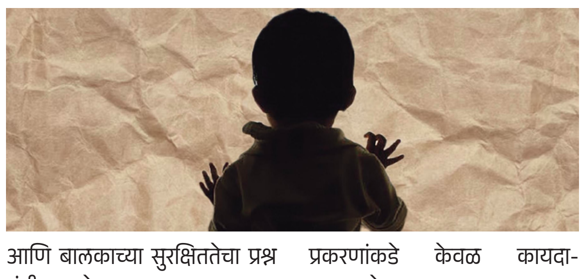

आणि बालकाच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न गंभीर बनतो.

या पार्श्वभूमीवर केंद्र सरकार, राज्य सरकारे, पोलीस यंत्रणा आणि बालहक्क संरक्षण संस्थांकडून सूचना मागवण्यात आल्या आहेत. प्रस्तावित एसओपीमध्ये तक्रार तात्काळ नोंदवणे, शोधमोहीम सुरू करणे, तांत्रिक साधनांचा वापर, विविध विभागांतील समन्वय आणि पालकांना दिलासा देण्याची प्रक्रिया यांचा समावेश असेल.

बालक बेपत्ता होण्याच्या प्रकरणांकडे केवळ कायदा-सुव्यवस्थेचा मुद्दा म्हणून न पाहता, बालहक्क आणि मानवी हक्कांचा प्रश्न म्हणून पाहिले पाहिजे, असेही सर्वोच्च न्यायालयाने नमूद केले. ही एसओपी देशभरातील सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांना लागू करण्याचा विचार असल्याचे संकेत न्यायालयाने दिले आहेत. या निर्णयामुळे बालक बेपत्ता प्रकरणांच्या तपासात गती येईल आणि पालकांना वेळेत न्याय मिळण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

दावोसमध्ये मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते सन्मान

बीडच्या सुपुत्राचा जागतिक आर्थिक परिषदेत डंका!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

दावोस (स्वित्झर्लंड)/बीड : दावोस येथे सुरू असलेल्या जागतिक आर्थिक परिषदेत बीड जिल्ह्यातील परळीचे सुपुत्र आणि 'ॲल्युमिनियम मॅन ऑफ इंडिया' म्हणून ओळखले जाणारे उद्योजक भरत गीते यांनी जागतिक स्तरावर आपली ठळक छाप उमटवली. गेल्या वर्षी करण्यात आलेल्या ५०० कोटी रुपयांच्या सामंजस्य कराराची अवघ्या एका वर्षात यशस्वी अंमलबजावणी करून प्रत्यक्ष उत्पादन सुरू केल्याबद्दल मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी गीते यांचे दावोसमध्ये विशेष कौतुक केले.

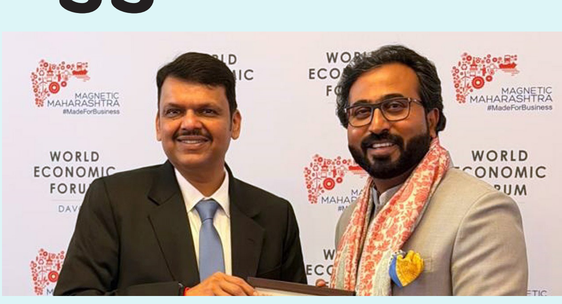

"सामंजस्य करार कागदापुरते न राहता एका वर्षात प्रत्यक्षात उतरू शकतात, याचे भरत गीते हे उत्तम उदाहरण आहे. वर्षभरात उद्योग उभारणी करणाऱ्या गीते यांच्यासारख्या मराठी उद्योजकांचा मला अभिमान वाटतो," असे गौरवोद्गार मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी काढले. फडणवीस यांच्या हस्ते गीते यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला.

अहिल्यानगर जिल्ह्यातील सुपा एमआयडीसी येथे उभारण्यात आलेल्या 'तौरल इंडिया'च्या अत्याधुनिक ॲल्युमिनियम कास्टिंग उत्पादन प्रकल्पाने अल्पावधीतच उत्पादन सुरू करून राज्यासमोर आदर्श औद्योगिक मॉडेल उभे केले असल्याचे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले. या प्रकल्पामुळे मराठवाड्यातील आणि परिसरातील तरुणांसाठी मोठ्या प्रमाणात रोजगाराच्या संधी निर्माण झाल्या असून, ग्रामीण औद्योगिकीकरणाला चालना मिळाली आहे.

बीड जिल्ह्यातील परळी तालुक्यातील नंदागौळ गावात शेतकरी कुटुंबात जन्मलेले भरत गीते यांनी शालेय व माध्यमिक शिक्षण गावी आणि परळीत घेतले. पुण्यातील कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग येथून अभियांत्रिकी शिक्षण घेतल्यानंतर जर्मनीत उच्च शिक्षण घेतले. जागतिक दर्जाचे तंत्रज्ञान आत्मसात करून ते भारतात परतले आणि 'मेक इन इंडिया'च्या भावनेतून उद्योग उभारणीस सुरुवात केली. आज 'तौरल इंडिया'मार्फत संरक्षण, ऊर्जा, रेल्वे, हेल्थकेअर आणि एरोस्पेससारख्या संवेदनशील क्षेत्रांसाठी अचूक ॲल्युमिनियम कास्टिंग निर्मिती केली जात असून सिमेन्स, जनरल इलेक्ट्रिकल्स, एबीबी यांसारख्या बहुराष्ट्रीय कंपन्यांचा विश्वास मराठवाड्यातील उद्योजकावर बसला आहे. 'आत्मनिर्भर भारत', 'मेक इन इंडिया' आणि 'व्होकल फॉर लोकल' या केंद्र सरकारच्या उपक्रमांना बळ देणाऱ्या या उपक्रमांतून उद्योग उभारणी शक्य असल्याचा प्रेरणादायी संदेश देशभरातील उद्योजकांना मिळाला आहे.

भरत गीते म्हणाले, "तौरल इंडियाने २०१६ पासून औद्योगिक विस्तार करत ऊर्जा क्षेत्र, संरक्षण उत्पादन, आरोग्य उपकरणे तसेच एरोस्पेस क्षेत्रासाठी आवश्यक अचूक ॲल्युमिनियम कास्टिंग्ज निर्मितीत भरीव योगदान दिले आहे. विविध क्षेत्रांतील या योगदानामुळे राज्याच्या औद्योगिक प्रगतीला बळ मिळत असून, आर्थिक वाढीस हातभार लागत आहे." मेक इन इंडिया हा भारतीयांसाठी भावनेचा विषय असून, त्याच भावनेतून जर्मनीतील संधी सोडून भारतात परतलो व उद्योग सुरु केल्याचे गीते अभिमानाने सांगतात.

शिवसेना कोणाची... सुनावणी पुन्हा रखडली

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

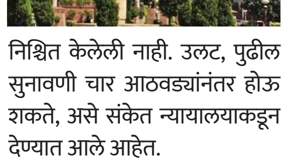

नवी दिल्ली : शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या पक्ष व निवडणूक चिन्हांशी संबंधित महत्त्वाच्या प्रकरणाची सर्वोच्च न्यायालयातील सुनावणी आज पुन्हा होऊ शकली नाही. सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांच्या अध्यक्षतेखालील खंडपीठासमोर हे प्रकरण ३७ व्या क्रमांकावर होते. मात्र अरावली पर्वतरांगांशी संबंधित प्रकरणाला प्राधान्य दिल्याने या राजकीयदृष्ट्या महत्त्वाच्या वादावर सुनावणी पुढे ढकलण्यात आली.

ही सुनावणी येत्या शुक्रवारी होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात असतानाच, प्रसिद्ध कायदेतज्ज्ञ असीम सरोदे यांनी हा अंदाज फेटाळून लावला आहे. त्यांच्या मते, न्यायालयाने कोणतीही ठोस तारीख निश्चित केलेली नाही. उलट, पुढील सुनावणी चार आठवड्यांनंतर होऊ शकते, असे संकेत न्यायालयाकडून देण्यात आले आहेत.

सरोदे यांनी सांगितले की, सुनावणीची तारीख ठरवण्याबाबत करण्यात आलेली विनंतीही खंडपीठाने नाकारली आहे. त्यामुळे पुढील सुनावणी नेमकी कधी होणार, याबाबत संभ्रम निर्माण झाला आहे. त्यांच्या या वक्तव्यामुळे शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसमधील सत्तासंघर्षाचा अंतिम निकाल आणखी लांबणीवर पडण्याची शक्यता बळावली आहे.

संपादकीय

भारत-युरोप मुक्त व्यापार करार : संधी आणि आव्हाने

दावोसमधील जागतिक मंचावर युरोपियन संघाच्या अध्यक्षाने भारतासोबतच्या मुक्त व्यापार करारावर भाष्य करत 'मदर ऑफ ऑल डील्स' म्हटले. हा करार केवळ आर्थिक व्यवहार नव्हे, तर भारताच्या जागतिक स्थान, धोरणात्मक संतुलन आणि दीर्घकालीन विकास यावर परिणाम करणारा निर्णय ठरणार आहे.

भारत आणि युरोपियन संघ यांच्यातील मुक्त व्यापार करार हा या दशकभराच्या चर्चेनंतर पुन्हा गतिमान झाला आहे. बदलत्या जागतिक आर्थिक परिस्थितीत हा करार दोन्ही बाजूंकरिता अत्यंत महत्त्वाचा मानला जात आहे. या करारामुळे भारतीय अर्थव्यवस्थेला जागतिक बाजारपेठेत व्यापक प्रवेश, निर्यात विस्तार, थेट परकीय गुंतवणूक वाढ आणि उच्च कौशल्यांच्या सेवांसाठी नव्या संधी मिळतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. विशेषतः माहिती-तंत्रज्ञान, फार्मास्युटिकल्स, अभियांत्रिकी सेवा, डिजिटल अर्थव्यवस्था, स्टार्टअप्स आणि हरित तंत्रज्ञान क्षेत्रात भारतासाठी मोठी संधी निर्माण होऊ शकते.

युरोपियन संघासाठी भारत हा स्थिर, मोठा आणि वेगाने वाढणाऱ्या ग्राहकवर्गाचा बाजार ठरेल. चीनवरील अवलंबित्व कमी करण्याच्या दृष्टीने युरोप भारताकडे एक विश्वासार्ह भागीदार म्हणून पाहत आहे. ऊर्जा सुरक्षा, तंत्रज्ञान हस्तांतरण, संरक्षण उत्पादन, इलेक्ट्रिक वाहन, हायड्रोजन ऊर्जा आणि हवामान बदलासंदर्भातील संयुक्त संशोधनासाठी हा करार महत्त्वाचा ठरू शकतो. त्यामुळे हा करार केवळ व्यापारापुरता मर्यादित न राहता दीर्घकालीन औद्योगिक व तांत्रिक भागीदारीचा पाया घालणारा ठरू शकतो.

हा करार सामरिक व राजकीय दृष्ट्याही निर्णायक आहे. चीन–युनायटेड स्टेट्स–भारत या जागतिक सत्तासंतुलनात युरोप आपली भूमिका संतुलित ठेवण्याचा प्रयत्न करत आहे आणि त्यात भारत हा महत्त्वाचा घटक ठरत आहे. भारतासाठीही हा करार बहुपक्षीय जागतिक व्यवस्थेत आपली विश्वासार्हता आणि धोरणात्मक स्वायत्तता सिद्ध करण्याची संधी आहे. मात्र या कराराशी संबंधित फायदे जितके मोठे आहेत, तितक्याच त्यामध्ये जोखमीही दडलेल्या आहेत.

कृषी क्षेत्राचे संरक्षण, पर्यावरणीय व श्रम मानके, बौद्धिक संपदा हक्क, डेटा संरक्षण आणि कार्बन उत्सर्जन कर (CBAM) यांसारख्या मुद्द्यांवर अजूनही स्पष्ट सहमती झालेली नाही. युरोपियन संघाची कठोर पर्यावरणीय धोरणे भारतीय लघुउद्योग आणि निर्यातदारांसाठी आव्हान ठरू शकतात. त्यामुळे या कराराची अंमलबजावणी करताना देशांतर्गत उद्योग, शेतकरी आणि रोजगारावर विपरीत परिणाम होणार नाही, याची खबरदारी घेणे अत्यावश्यक आहे.

या करारामुळे देशातील रोजगारनिर्मिती, गुंतवणूक प्रवाह आणि सेवा क्षेत्राला चालना मिळेल. उच्च कौशल्य असलेल्या भारतीय तज्ज्ञांना युरोपियन बाजारपेठेत प्रवेश मिळाल्यास, त्यांचा अनुभव आणि ज्ञान परत देशाच्या तंत्रज्ञान, संशोधन व उत्पादन क्षेत्राला बळकटी देईल. आयात-निर्यात क्षेत्रात बाजारपेठेची विविधता वाढल्याने ग्राहकांना अधिक स्पर्धात्मक दरात दर्जेदार पर्याय उपलब्ध होतील.

राजकीयदृष्ट्या भारताने या कराराकडे तात्कालिक लाभांच्या चौकटीत न पाहता दीर्घकालीन राष्ट्रीय हिताच्या दृष्टिकोनातून पाहणे गरजेचे आहे. आर्थिक विकास, सामाजिक समावेश आणि पर्यावरणीय जबाबदारी यांचा समतोल साधणारी धोरणे स्वीकारल्यासच हा करार यशस्वी ठरेल. इतिहास साक्ष देतो की व्यक्तिकेंद्री निर्णयांपेक्षा संस्थात्मक बळ, पारदर्शकता आणि व्यापक सहमतीवर आधारित धोरणेच टिकाऊ ठरतात.

मुक्त व्यापार करार हा केवळ बाजारपेठ विस्ताराचा करार नसून तो राष्ट्रीय धोरण, जागतिक प्रतिष्ठा आणि दीर्घकालीन आर्थिक स्वातंत्र्याशी जोडलेला आहे. भारतासमोर दोन मार्ग आहेत—जागतिक दबावाखाली तातडीचे निर्णय घेणे, किंवा दूरदृष्टी ठेवून संतुलित आणि आत्मनिर्भर धोरण स्वीकारणे. भारत–युरोपियन संघ करार ही मोठी संधी आहे; मात्र ती योग्य प्रकारे, काळजीपूर्वक आणि धोरणात्मक शहाणपणाने साधली नाही, तर त्यातील जोखीमही तितकीच मोठी ठरू शकते. त्यामुळे आर्थिक, धोरणात्मक आणि राजकीय दृष्ट्या सखोल विचार करूनच अंतिम निर्णय घेणे, हेच देशाच्या हिताचे ठरेल.

सत्तेचे केंद्रीकरण आणि लोकशाहीचा संकोच!

जागतिक अर्थकारणाच्या चर्चेसाठी दरवर्षी दावोस येथे भरवला जाणारा मंच म्हणजे केवळ उद्योगपती, राजकारणी आणि धोरणकर्त्यांचा मेळावा एवढाच उरलेला नाही. तो आता सत्तेच्या बदलत्या स्वरूपाचा आरसाच बनला आहे. यंदा दावोसमध्ये विचारला गेलेला एक प्रश्न विशेष लक्ष वेधून घेतो आणि तो म्हणजे आपण पुन्हा 'राजांच्या युगाकडे' परत जात आहोत का? हा प्रश्न ऐकायला अतिरंजित वाटू शकतो; मात्र आजच्या जागतिक राजकारणाची घडी पाहिली, तर तो अनाठायी ठरत नाही. लोकशाहीचा गाभा म्हणजे संस्था, प्रक्रिया आणि सामूहिक निर्णय. परंतु गेल्या काही वर्षांत अनेक देशांत नेतृत्व अधिकाधिक व्यक्तिकेंद्री होत असल्याचे चित्र दिसते. निवडणुकांतून आलेली सत्ता हळूहळू संस्थांवर अधिराज्य गाजवू लागते, संसद, न्यायालये, माध्यमे यांची भूमिका दुय्यम ठरते आणि निर्णय एका व्यक्तीभोवती फिरू लागतात. या प्रवृत्तीला सरळ 'हुकूमशाही' म्हणणे कदाचित घाईचे ठरेल, पण 'लोकशाहीतील राजेशाही' अशी उपमा नक्कीच लागू होते. दावोससारख्या व्यासपीठावर या बदलाची चर्चा होणे, हेच बदलाचे द्योतक आहे. कारण जागतिक अर्थव्यवस्थेला दिशा देणारे निर्णय आता केवळ बाजारपेठेवर आधारित राहिलेले नाहीत. ते नेत्यांच्या स्वभावावर, त्यांच्या राजकीय सुरक्षिततेवर आणि त्यांच्या वैयक्तिक महत्त्वाकांक्षांवर अवलंबून आहेत. व्यापारयुद्धे, निर्बंध, युद्धसदृश परिस्थिती, ऊर्जा धोरणे या सगळ्यांचा संबंध थेट एका-दोन व्यक्तींच्या निर्णयांशी जोडला जातो. भारत या जागतिक प्रवाहापासून अलिप्त आहे, असे म्हणता येणार नाही. उलट, भारत हा या बदलत्या समीकरणांचा सक्रिय भाग आहे. आंतरराष्ट्रीय मंचावर भारताची उपस्थिती वाढते आहे,

» दावोससारख्या जागतिक व्यासपीठावर सत्तेच्या बदलत्या स्वरूपावर प्रश्न उपस्थित होणे, ही बाबच आजच्या लोकशाहीसमोरील आव्हान अधोरेखित करते. व्यक्तीप्रधान नेतृत्व, संस्थांची मर्यादित भूमिका आणि निर्णयप्रक्रियेचे केंद्रीकरण यामुळे लोकशाहीचा आत्मा संकुचित होत असल्याचे दिसते.

आत्मविश्वासही दिसतो आहे. पण त्याच वेळी देशांतर्गत पातळीवर सत्तेचे केंद्रीकरण, निर्णयप्रक्रियेत मर्यादित लोकांचा सहभाग आणि संस्थात्मक चर्चेचा आटलेला अवकाश हे प्रश्न अधिक ठळक होत आहेत. लोकशाही म्हणजे केवळ बहुमताने सत्ता मिळवणे नव्हे, तर सत्तेला मर्यादा घालणारी व्यवस्था उभी करणे. आज मात्र अनेक ठिकाणी ही मर्यादा अस्वस्थ करणाऱ्या वेगाने झिजते आहे. 'लोकांनी दिलेला कौल' हा सर्व निर्णयांना वैध ठरवणारा एकमेव आधार मानला जातो. यातून विरोध, टीका किंवा प्रश्न विचारणे हे राष्ट्रविरोधी ठरवण्याचा सोपा मार्ग स्वीकारला जातो. हे चित्र कोणत्याही सशक्त लोकशाहीसाठी धोक्याची घंटा ठरते. दावोसचा प्रश्न म्हणून मांडलेली 'राजांची युगाकडे वाटचाल' ही प्रत्यक्षात नेतृत्वाच्या मानसिकतेवर बोट ठेवणारी संकल्पना आहे. आजचे नेते स्वतःला व्यवस्थेचा भाग मानण्याऐवजी व्यवस्थेच्या वर उभे असल्याचा दावा करतात. राज्य, सरकार आणि नेता यांतील फरक पुसट होत जातो. परिणामी निर्णयांवर जबाबदारीची जाणीव कमी आणि प्रतिमेची काळजी अधिक घेतली जाते. या पार्श्वभूमीवर भारतासमोरचा खरा प्रश्न जागतिक स्पर्धेत किती गुंतवणूक आली किंवा किती करार झाले, हा नाही. खरा प्रश्न असा आहे की या सत्ताकेंद्री प्रवाहात भारत आपली लोकशाहीची रचना कितपत शाबूत ठेवू शकतो. आर्थिक वाढ, पायाभूत सुविधा आणि जागतिक प्रतिष्ठा महत्त्वाच्या असल्या, तरी त्या सगळ्यांचा पाया मजबूत संस्थांवर असणे आवश्यक आहे. इतिहास सांगतो की व्यक्तिकेंद्री सत्ता त्यावेळी प्रभावी वाटते, पण ती दीर्घकाळ टिकत नाही. कारण संस्था दुर्बल झाल्या की व्यवस्था व्यक्तीच्या क्षमतेवर अवलंबून राहते. व्यक्ती गेली की पोकळी निर्माण होते. लोकशाहीचे खरे सामर्थ्य हे तिच्या संस्थात्मक सातत्यात असते. दावोससारख्या मंचावर विचारले गेलेले प्रश्न भारतासाठी आरशासारखे आहेत. आपण जागतिक नेतृत्वाची भाषा बोलताना, घरच्या लोकशाहीचा आवाज किती ऐकतो, याचा आत्मपरीक्षणाचा हा क्षण आहे. राजांच्या युगात परत जायचे की नागरिकांच्या युगाला अधिक परिपक्व करायचे, हा निर्णय केवळ नेत्यांचा नाही, तर समाजाचाही आहे. आणि तो निर्णय जितक्या लवकर जाणीवपूर्वक घेतला जाईल, तितकी लोकशाही अधिक सुरक्षित राहील.

केंद्र सरकारच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची 'सखी आंगण' व 'निगडी कौशल्यम' प्रकल्पास भेट

महिला उद्योजकता व युवक कौशल्य विकासाला चालना देणाऱ्या उपक्रमांचे केले कौतुक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : भारत सरकारच्या कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्रालयाच्या सचिव (भारतीय प्रशासकीय सेवा) देवाश्री मुखर्जी यांनी पुणे दौऱ्यादरम्यान पिंपरी चिंचवड शहरातील कौशल्य विकास, रोजगारनिर्मिती आणि महिला सक्षमीकरणाशी संबंधित महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पांना भेट देत प्रत्यक्ष पाहणी केली. या भेटीत त्यांनी पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेच्या उपक्रमांचे विशेष कौतुक केले.

या दौऱ्यात मंत्रालयाच्या अतिरिक्त मुख्य सचिव मनीषा वर्मा, आयुक्त अमित सैनी, महाराष्ट्र राज्याच्या व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाच्या संचालक माधवी सरदेशमुख, प्रादेशिक संचालक चेंगोटी मूर्ती यांच्यासह महापालिकेच्या अतिरिक्त आयुक्त तृप्ती सांडभोर, विक्रांत बगाडे, समाज विकास विभागाच्या उप आयुक्त ममता शिंदे, जनता संपर्क अधिकारी प्रफुल्ल पुराणिक, प्रशासन अधिकारी अनिता बाविस्कर तसेच महिला बचत गटांच्या सदस्य, सामाजिक कार्यकर्ते व नागरिक उपस्थित होते.

शिष्टमंडळाने सर्वप्रथम पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका समाज विकास विभाग व लाईटहाऊस फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने राबविण्यात येणाऱ्या निगडी येथील 'कौशल्यम' (लाईटहाऊस) प्रकल्पास भेट दिली. येथे युवक व महिलांसाठी राबविण्यात येणाऱ्या कौशल्य प्रशिक्षण अभ्यासक्रमांची माहिती घेण्यात आली. प्रशिक्षणार्थींशी संवाद साधताना अधिकाऱ्यांनी रोजगाराच्या संधी, कौशल्यविकासामुळे वाढलेला आत्मविश्वास आणि उद्योगांच्या गरजांनुसार मिळणारे प्रशिक्षण याबाबत अनुभव जाणून घेतले. या प्रकल्पामुळे नोकरीच्या संधी उपलब्ध झाल्याचे प्रशिक्षणार्थींनी सांगितले.

यानंतर आकुर्डी रेल्वे स्टेशनजवळील महिला बचत गटांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या 'सखी आंगण' प्रकल्पाची पाहणी करण्यात आली. ४९ गाळ्यांच्या या संकुलात फूड व नॉन-फूड उत्पादनांची निर्मिती, प्रक्रिया व थेट विक्री केली जाते.

आकुर्डी-रावेत मार्गावर नागरिकांची गर्दी

'बजाज पुणे ग्रँड टूर – २०२६'चे पिंपरी-चिंचवडमध्ये जल्लोषात स्वागत

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : ढोल-ताशांचा निनाद, टाळ्यांचा कडकडाट आणि उत्साहपूर्ण जल्लोषाच्या वातावरणात पिंपरी-चिंचवडकरांनी 'बजाज पुणे ग्रँड टूर – २०२६' या आंतरराष्ट्रीय सायकल स्पर्धेचे दिमाखात स्वागत केले. वेग, शिस्त आणि क्रीडावृत्तीचा संगम असलेल्या या स्पर्धेने शहरातील नागरिकांचे विशेष लक्ष वेधून घेतले.

स्पर्धेतील सायकलपटू शहरात दाखल होताच महापालिका हद्दीतील लक्ष्मी चौक ते आकुर्डी-रावेत मार्गावर नागरिकांची हजारोंच्या संख्येने दुतर्फा गर्दी उसळली होती. पिंपरी-चिंचवड महापालिकेच्या वतीने प्रमुख चौक व रस्त्यांवर आकर्षक फुलांची सजावट करण्यात आली होती. तरुणाई, विद्यार्थी, कुटुंबीय मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून खेळाडूंना प्रोत्साहन देत होते. या आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेच्या पहिल्या टप्प्याची सुरुवात टी.सी.एस. सर्कल, हिंजवडी येथून होऊन समारोप आकुर्डीतील डॉ. डी. वाय. पाटील आंतरराष्ट्रीय इन्स्टिट्यूट येथे झाला. पहिल्या टप्प्यातील विजेत्यांचा सन्मान खासदार मेधा कुलकर्णी, आमदार उमा खापरे, आमदार शंकर जगताप, महापालिका आयुक्त श्रावण हर्डीकर, पोलीस आयुक्त विनयकुमार चौबे व जिल्हाधिकारी डॉ. जितेंद्र डुडी यांच्या हस्ते करण्यात आला. ९१.८ किलोमीटर अंतराच्या या टप्प्यात सायकलपटूंनी वेग व कौशल्याचे प्रभावी दर्शन घडवले. मार्गावर वैद्यकीय सुविधा, रुग्णवाहिका, तांत्रिक मदत व सुरक्षा यंत्रणा सज्ज ठेवण्यात आल्या होत्या. पिंपरी-चिंचवडकरांच्या उत्स्फूर्त सहभागामुळे या आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेला मोठे यश लाभल्याचे चित्र दिसून आले.

निवडणुकीनंतर थकबाकीदार महापालिकेच्या रडारवर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेची निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर आता महापालिका प्रशासनाने थकबाकीदारांवर कठोर कारवाईचा इशारा दिला आहे. कर आकारणी व संकलन विभागाने मालमत्ता कर वसुलीवर विशेष भर देत आजपासून थकबाकी असलेल्या मालमत्तांवर थेट कारवाईची मोहीम सुरू केली आहे.

महापालिकेच्या वतीने स्पष्ट करण्यात आले आहे की, दीर्घकाळापासून मालमत्ता कराची थकबाकी असलेल्या निवासी मालमत्तांचे नळजोड खंडित करण्यात येणार आहे. तसेच दुकाने, व्यावसायिक संकुले, कार्यालये व इतर बिगरनिवासी मालमत्तांवर लाखबंदी (सील) करण्याची कारवाई करण्यात येणार आहे. यामुळे थकबाकीदारांमध्ये खळबळ उडाली आहे. महापालिकेच्या आर्थिक स्थैर्यासाठी मालमत्ता कर वसुली अत्यंत महत्त्वाची असून, नागरी सुविधा, पायाभूत विकासकामे, आरोग्य, पाणीपुरवठा व स्वच्छतेसाठी या उत्पन्नाचा वापर केला जातो. मात्र, अनेक मालमत्ता धारकांकडून वारंवार नोटिसा देऊनही कर भरणा न केल्याने प्रशासनाने आता कठोर भूमिका घेतली आहे. कर आकारणी व संकलन विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, थकबाकीदारांनी तातडीने मालमत्ता कर भरावा, अन्यथा कोणतीही पूर्वसूचना न देता कारवाई करण्यात येईल. नागरिकांनी महापालिकेच्या अधिकृत माध्यमातून किंवा ऑनलाईन पद्धतीने कर भरणा करून कारवाई टाळावी, असे आवाहनही प्रशासनाने केले आहे.

राज्य मंडळ आता समाजमाध्यमांत सक्रिय; दहावी-बारावी परीक्षांबाबत अफवांना आळा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : दहावी व बारावीच्या परीक्षांबाबत पसरत असलेल्या अफवा, अपुरी माहिती आणि गैरसमज टाळण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने (राज्य मंडळ) महत्त्वाचा निर्णय घेतला आहे. फेब्रुवारी–मार्चमध्ये होणाऱ्या दहावी-बारावी परीक्षांशी संबंधित सर्व अधिकृत माहिती आता समाजमाध्यमांद्वारे थेट उपलब्ध करून दिली जाणार आहे. यामध्ये राज्य मंडळाचे अधिकृत संकेतस्थळ, मोबाइल ॲप तसेच युट्यूब, फेसबुक आणि एक्स (ट्विटर) या समाजमाध्यमांचा समावेश असणार आहे.

परीक्षांचे वेळापत्रक, सूचना, बदल, परिपत्रके, मार्गदर्शक सूचना तसेच कोणत्याही तातडीच्या घोषणा विद्यार्थ्यांपर्यंत, पालकांपर्यंत आणि शाळा-कनिष्ठ महाविद्यालयांपर्यंत जलद व अचूक पोहोचाव्यात, हा या उपक्रमाचा मुख्य उद्देश आहे. अनेक वेळा अनधिकृत सोशल मीडिया पोस्ट, व्हॉट्सॲप फॉरवर्ड्स किंवा अप्रमाणित संकेतस्थळांमुळे गोंधळाची परिस्थिती निर्माण होते. त्यामुळे अशा अफवांवर पूर्णविराम देण्यासाठी राज्य मंडळाने अधिकृत डिजिटल माध्यमांचा वापर वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

राज्य मंडळाच्या अधिकाऱ्यांनी विद्यार्थ्यांना व पालकांना आवाहन केले आहे की, परीक्षांबाबतची माहिती फक्त अधिकृत संकेतस्थळ, ॲप आणि समाजमाध्यम खात्यांवरूनच घ्यावी. यामुळे गैरसमज टाळता येतील आणि परीक्षा प्रक्रियेत पारदर्शकता व विश्वासार्हता वाढण्यास मदत होईल. डिजिटल माध्यमांचा प्रभावी वापर करून शिक्षण मंडळ अधिक विद्यार्थी-केंद्रित होत असल्याचे या निर्णयातून स्पष्ट होत आहे.

राज्य मंडळ आता समाजमाध्यमांत सक्रिय

● दहावी आणि बारावीच्या परीक्षांबाबत पसरत असलेल्या अफवांना आळा घालण्यासाठी राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ आता समाजमाध्यमांवर अधिक सक्रिय झाले आहे. विद्यार्थ्यांना, पालकांना आणि शिक्षकांना अधिकृत व अचूक माहिती वेळेत मिळावी, हा यामागील उद्देश आहे. परीक्षा वेळापत्रक, निकाल, नियमावली, तसेच महत्त्वाच्या सूचनांची माहिती मंडळाच्या अधिकृत सोशल मीडिया खात्यांवरून दिली जाणार आहे. यामुळे चुकीची माहिती, फेक संदेश आणि संभ्रम दूर होण्यास मदत होणार असून विद्यार्थ्यांचा तणाव कमी होईल. अधिकृत माहितीशिवाय कोणत्याही अफवांवर विश्वास ठेवू नये, असे आवाहन मंडळाने केले आहे.

२५ जानेवारीला पिंपरी–चिंचवडमध्ये जागतिक सूर्यनमस्कार महोत्सव

महापालिका व आशाकिरण सोशल फाउंडेशनचा विद्यार्थ्यांसाठी संयुक्त आरोग्यदायी उपक्रम

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका आणि आशाकिरण सोशल फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने १२ वा जागतिक सूर्यनमस्कार महोत्सव रविवार, दि. २५ जानेवारी २०२६ रोजी मोरया गोसावी क्रीडांगण, केशवनगर, चिंचवडगाव येथे मोठ्या उत्साहात आयोजित करण्यात आला आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये योगसाधनेची गोडी निर्माण करणे, शारीरिक तंदुरुस्ती, मानसिक स्थैर्य आणि शिस्तबद्ध जीवनशैलीचा संस्कार रुजवणे हा या उपक्रमाचा प्रमुख उद्देश आहे.

महापालिका आयुक्त श्रावण हर्डीकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तसेच अतिरिक्त आयुक्त विजयकुमार खोराटे, तृप्ती सांडभोर व विक्रांत बगाडे यांच्या विशेष सहकार्याने हा महोत्सव आयोजित करण्यात येत आहे. उपायुक्त पंकज पाटील आणि ममता शिंदे यांच्या अधिपत्याखाली या उपक्रमाची तयारी अंतिम टप्प्यात आहे. महोत्सवात पिंपरी चिंचवड महापालिकेच्या शाळांमधील तसेच खासगी शाळांमधील इयत्ता पाचवी ते नववीपर्यंतचे विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी होणार आहेत.

योग ही केवळ शारीरिक व्यायाम पद्धती नसून ती जीवनशैली आहे. सूर्यनमस्काराच्या नियमित सरावामुळे शरीर सुदृढ राहते, एकाग्रता वाढते, तणाव कमी होतो आणि सकारात्मक ऊर्जा निर्माण होते. याच उद्देशाने मागील १२ वर्षांपासून हा महोत्सव सातत्याने आयोजित केला जात असून, दरवर्षी हजारो विद्यार्थी या उपक्रमात सहभागी होत आहेत. यंदाही विविध शैक्षणिक संस्था, सामाजिक संघटना तसेच राजकीय क्षेत्रातील मान्यवर या महोत्सवाला उपस्थित राहणार आहेत.

नावनोंदणी प्रक्रिया सुरू

या जागतिक सूर्यनमस्कार महोत्सवासाठी नावनोंदणी दि. २२ ते २४ जानेवारी २०२६ या कालावधीत मोरया गोसावी क्रीडांगण, केशवनगर, चिंचवडगाव येथे दररोज सायंकाळी ४.०० ते ६.०० या वेळेत करता येणार आहे. तसेच इच्छुक विद्यार्थ्यांना ९४२२२३१५६९ या व्हॉट्सॲप मोबाईल क्रमांकावर देखील नावनोंदणी करता येणार आहे.

नावनोंदणी पूर्ण झाल्यानंतर रविवार, दि. २५ जानेवारी २०२६ रोजी सकाळी ७.३० वाजता मोरया गोसावी क्रीडांगण येथे मुख्य सूर्यनमस्कार महोत्सवाला सुरुवात होणार आहे. या वेळी प्रशिक्षित योगशिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली सामूहिक सूर्यनमस्कार सादर करण्यात येणार असून विद्यार्थ्यांमध्ये उत्साहाचे वातावरण निर्माण होणार आहे.

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी उपयुक्त ठरणारा हा उपक्रम यशस्वी करण्यासाठी पालक, शिक्षक व नागरिकांनी सहकार्य करावे, असे आवाहन आयोजकांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

सायकलिंग स्पर्धांचा धडाका! पुणे–पिंपरी चिंचवडमधील सर्व शाळांना सुट्टी जाहीर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : 'बजाज पुणे ग्रँड चॅलेंज टूर – २०२६' या आंतरराष्ट्रीय सायकल स्पर्धेचा चौथा टप्पा २३ जानेवारी २०२६ रोजी पुणे आणि पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेच्या हद्दीतून होणार आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या गैरसोय आणि वाहतुकीच्या अडचणी टाळण्यासाठी **पुणे व पिंपरी-चिंचवडमधील सर्व सरकारी व खासगी शाळा दुपारी **१२ वाजेपर्यंत चालतील आणि नंतर बंद ठेवण्याचा आदेश जिल्हाधिकारी डॉ. जितेंद्र डूडी यांनी जारी केला आहे. स्पर्धेचा चौथा टप्पा बालेवाडी येथील छत्रपती शिवाजी स्टेडियम पासून सुरू होऊन पुणे शहरातुन पुढे जाऊन पिंपरी-चिंचवडच्या मार्गातून परत पुणेमध्ये संपेल, ज्याचे एकूण अंतर सुमारे ५८ किलोमीटर आहे. या मार्गावरून स्पर्धा दरम्यान वाहतुकीवर निर्बंध, वाहने बंदी आणि पर्यायी मार्गावरील

वाहतुकीचे नियोजन करण्यात आले आहे, जेणेकरून अपघात आणि गर्दीची समस्या टाळता येईल.

या आदेशामुळे सांगवी, वाकड, भोसरी, निगडी, त्रिवेणीनगर, पिंपरी काळेवाडी, चिखली आणि आसपासच्या भागातील शाळा दुपारी १२ नंतर बंद राहतील. प्रशासनाने पालकांनाही हा निर्णय समजून घेण्याची विनंती केली आहे, तसेच वाहनधारकांना पर्यायी रस्ते वापरण्याचा सल्ला दिला आहे.

या स्पर्धेमुळे विद्यार्थी, पालक व शिक्षकांमध्ये सुरक्षिततेची भावना वाढली असून, स्पर्धेचे आयोजन शहराच्या खेळ आणि आंतरराष्ट्रीय स्पर्धा कौशल्य वाढविण्यासाठी महत्त्वाचे पाऊल मानले जात आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अॅण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

रेश्मा खान यांची संयोजकपदी निवड

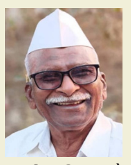

भिगवण : पाटबंधारे (जलसंपदा) विभागातील सेवानिवृत्त कर्मचारी कै. गोरखनाथ (तात्या) निवृत्ती घाडगे (वय ७६, मुळगाव गोयेगाव, ता. करमाळा; सध्या रा. भिगवण, ता. इंदापूर) यांचे अल्पशा आजाराने निधन झाले. भिगवण परिसरात 'तात्या' म्हणून परिचित असलेले घाडगे हे मनमिळाऊ, आपुलकीने वागणारे व मदतीस सदैव तत्पर व्यक्तिमत्त्व होते. पाटबंधारे विभागात त्यांनी प्रामाणिकपणे दीर्घकाळ सेवा बजावली. त्यांच्या निधनाने परिसरात हळहळ व्यक्त होत आहे. त्यांच्या पश्चात पत्नी, दोन मुले, एक मुलगी, सुना व नातवंडे असा परिवार आहे.

माऊली खंडागळे यांचा उद्धव ठाकरे यांना जय महाराष्ट्र

नारायणगाव / आळेफाटा: महाविकास आघाडीच्या बैठकीचे निमंत्रण न मिळाल्याने नाराज झालेल्या शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाचे जुन्नर तालुकाप्रमुख माऊली खंडागळे यांनी पदाचा राजीनामा देत एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेनेत प्रवेश केला. आमदार शरद सोनवणे यांच्या रायगड निवासस्थानी हा प्रवेश झाला. यावेळी उपतालुकाप्रमुख मोहन बांगर व मंगेश काकडे यांनीही प्रवेश केला.

माऊली खंडागळे यांचा उद्धव ठाकरे यांना जय महाराष्ट्र

नारायणगाव / आळेफाटा: महाविकास आघाडीच्या बैठकीचे निमंत्रण न मिळाल्याने नाराज झालेल्या शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाचे जुन्नर तालुकाप्रमुख माऊली खंडागळे यांनी पदाचा राजीनामा देत एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेनेत प्रवेश केला. आमदार शरद सोनवणे यांच्या रायगड निवासस्थानी हा प्रवेश झाला. यावेळी उपतालुकाप्रमुख मोहन बांगर व मंगेश काकडे यांनीही प्रवेश केला.

झेडपी-पंचायत समिती निवडणुकीत उमेदवारीवर गुप्ततेचा पडदा; हायहोल्टेज लढतीकडे जिल्ह्याचे

दौंड तालुक्यात कुल–थोरातांची अग्निपरीक्षा!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

यवत : जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकांचे वारे सध्या संपूर्ण जिल्ह्यात वेगाने वाहू लागले असून दौंड तालुक्यातील राजकीय वातावरण उन्हाळा सुरू होण्यापूर्वीच चांगलेच तापले आहे. उमेदवारी अर्ज भरण्याची अंतिम तारीख २१ जानेवारी असली तरी तालुक्यातील सात जिल्हा परिषद गट आणि १४ पंचायत समिती गणांमध्ये अद्याप अधिकृत उमेदवार जाहीर झालेले नाहीत. त्यामुळे दौंड तालुक्यातील निवडणूक ही भाजप आमदार राहुल कुल आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे माजी आमदार रमेश थोरात यांच्यासाठी खरी 'अग्निपरीक्षा' ठरणार असल्याचे बोलले जात आहे.

उमेदवारांची बंडखोरी टाळण्यासाठी दोन्ही गटांकडून प्रचंड गोपनीयता पाळली जात आहे. भाजपकडून आमदार राहुल कुल यांनी इच्छुक उमेदवारांच्या मुलाखती व बैठका घेतल्या, तर राष्ट्रवादी काँग्रेसकडून माजी आमदार रमेश थोरात यांनीही इच्छुकांशी सखोल चर्चा केली आहे. मात्र, अद्याप कोणत्याही पक्षाने अधिकृत उमेदवारीची घोषणा केलेली नसल्याने इच्छुक उमेदवारांमध्ये प्रचंड धाकधूक निर्माण झाली आहे. 'देव पाण्यात ठेवण्याची' वेळ अनेकांवर आली असून कार्यकर्ते संभ्रमात आहेत.

तालुक्यात सात जिल्हा परिषद गटांसाठी आणि चौदा पंचायत समिती गणांसाठी इच्छुकांची संख्या मोठी आहे. दरम्यान, काही गटांमध्ये उमेदवारी जवळपास निश्चित झाल्याची चर्चा सुरू असली तरी पक्षांकडून अधिकृत शिक्कामोर्तब झालेला नाही. राहू–खामगाव, पारगाव–केडगाव आणि बोरिपारधी–देऊळगाव या गटांमध्ये लढत रंगणार असल्याचे संकेत मिळत आहेत.

वरवंड–पारगाव गटातून भाजपकडून सारिका संजय दिवेकर, तर राष्ट्रवादी काँग्रेसकडून गायत्री विशाल खळदकर मैदानात असल्याचे समजते. केडगाव–बोरिपारधी गटात भाजपकडून अभिषेक आनंद थोरात यांच्या विरोधात राष्ट्रवादीकडून माजी आमदार रमेश थोरात यांचे पुत्र तुषार रमेश थोरात यांची उमेदवारी निश्चित झाल्याची जोरदार चर्चा आहे.

राहू–खामगाव गटात मात्र अद्याप प्रचंड गुप्तता पाळली जात आहे. जिल्हा परिषदेसाठी सागर शेलार आणि पंचायत समितीसाठी खामगाव गणातून योगेश मदने यांनी अर्ज दाखल केल्याची माहिती असली तरी भाजपचा बालेकिल्ला मानल्या जाणाऱ्या या गटात सागर शेलार यांच्या विरोधात कोण उतरणार, याबाबत आमदार राहुल कुल यांनी पूर्ण मौन पाळले आहे.

यवत–बोरिभडक गटात ओबीसी आरक्षण असल्याने माळी, धनगर आणि कुणबी समाजात प्रचंड रस्सीखेच पाहायला मिळत आहे. राष्ट्रवादीकडून जीवन म्हेत्रे, अमित कुदळे, दौलत ठोंबरे, नितीन दोरगे, दत्ता थोरात, अमोल म्हेत्रे तर भाजपकडून मोहन म्हेत्रे, दीपक मोटे, अविनाश कुदळे इच्छुक आहेत. मात्र अर्ज भरण्यास अवघा एक दिवस उरलेला असतानाही कोणाच्याही नावावर शिक्का बसलेला नाही.

श्री बालाजी फाउंडेशनचे कार्य समाजासाठी प्रेरणादायी

● दौंड तालुक्यातील राजकीय समीकरणे आता निर्णायक वळणावर आली असून कुल–थोरात या दोन प्रमुख गटांसमोर प्रतिष्ठेची लढाई उभी राहिली आहे. आगामी निवडणुका, कार्यकर्त्यांची ताकद, जनमताची दिशा आणि नेतृत्वाची कसोटी यामुळे ही लढत केवळ निवडणूक न राहता थेट अग्निपरीक्षा ठरणार आहे. जनतेचा कौल कुणाच्या पारड्यात पडतो, याकडे संपूर्ण तालुक्याचे लक्ष लागले आहे.

जिल्हा परिषद अध्यक्षपद सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी असल्याने राहू–खामगाव, केडगाव–बोरिपारधी आणि खडकी–देऊळगावराजे हे गट अध्यक्षपदाचे प्रमुख दावेदार मानले जात आहेत. त्यामुळे या गटांतील लढती अधिक हायहोल्टेज ठरणार आहेत.

दरम्यान, दौंड तालुक्यात भाजप विरुद्ध राष्ट्रवादी काँग्रेस अशी थेट लढत होणार की घड्याळ आणि तुतारीची

धर्मनाथ महाराजांच्या बीज यात्रेनिमित्त रानमळा गाव उजळले ठमाचा दिव्यांनी

महिलांची पारंपरिक मिरवणूक, भक्तिभावाचा जागर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

रानमळा (ता. आंबेगाव) : येथे धर्मनाथ महाराजांच्या बीज यात्रेनिमित्त विविध धार्मिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन मोठ्या भक्तिभावात करण्यात आले. यात्रेच्या पहिल्या दिवशी सायंकाळी सातनंतर गावातील महिलांनी पारंपरिक ठमाचा (गव्हाच्या कणकेपासून बनविलेला) दिवा डोक्यावर घेऊन गावातून भव्य मिरवणूक काढली. असंख्य दिव्यांच्या ज्योतींनी संपूर्ण रानमळा गाव उजळून निघाले असून हा दृश्याविष्कार भाविकांसाठी अविस्मरणीय ठरला.

धर्मनाथ महाराजांच्या बीज यात्रेचे हे वैशिष्ट्यपूर्ण आकर्षण मानले जाते. गावातील प्रत्येक कुटुंबातील महिलेने ठमाचा दिवा पेटवून तो डोक्यावर घेत मिरवणुकीत सहभाग नोंदवला. श्रद्धा, परंपरा आणि सामाजिक एकात्मतेचे दर्शन घडवणारी ही मिरवणूक पाहण्यासाठी परिसरातील नागरिकांनी मोठी गर्दी केली होती. मिरवणुकीच्या अग्रभागी पारंपरिक ढोल-लेझीम तसेच वाद्य पथक सहभागी झाले होते. ढोल-लेझीमच्या गजरात आणि भक्तीमय वातावरणात ही मिरवणूक संपूर्ण गावातून मार्गक्रमण करत होती.

यात्रेनिमित्त धर्मनाथ महाराजांना देवास अंबिल, मलिदा, ज्वारीच्या घुगऱ्या व भाजीचा नैवेद्य भावपूर्ण अर्पण करण्यात आला. भक्तांनी दर्शनासाठी मोठी गर्दी केली होती. यात्रेच्या पार्श्वभूमीवर धर्मनाथ महाराजांच्या मंदिरावर आकर्षक विद्युत रोषणाई करण्यात आली होती. रात्रीच्या वेळी दिव्यांच्या रोषणाईत मंदिर परिसर अधिकच मनोहारी दिसत होता. या यात्रेमुळे गावात धार्मिक वातावरण निर्माण झाले असून पारंपरिक संस्कृतीचे जतन आणि पुढील पिढीपर्यंत ती पोहोचवण्याचा संदेश यातून मिळतो, अशी भावना ग्रामस्थांनी व्यक्त केली. यात्रेच्या यशस्वी आयोजनासाठी ग्रामस्थांनी परस्पर सहकार्याने काम केले.

याबाबत सरपंच राजू सिनलकर, पोलिस पाटील रूपेश सिनलकर, संतोष सिनलकर, अशोक सिनलकर, भास्कर सिनलकर, सचिन सिनलकर, सुमित सिनलकर, बबन सिनलकर व जालिंधर सिनलकर यांनी माहिती दिली. त्यांनी सांगितले की, धर्मनाथ महाराजांची बीज यात्रा ही गावाच्या परंपरेचा अविभाज्य भाग असून दरवर्षी अधिक उत्साहात साजरी केली जाते.

खामुंडीच्या धर्मनाथ यात्रेत रंगला बैलगाड्यांचा थरार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

आळेफाटा : अहिल्यानगर, पुणे व ठाणे जिल्ह्यातील भाविकांचे श्रद्धास्थान असलेल्या जुन्नर तालुक्यातील खामुंडी येथील निसर्गरम्य डोंगरावर वसलेल्या श्री धर्मनाथ देवस्थानाच्या यात्रेनिमित्त पारंपरिक बैलगाडा शर्यतींचा थरार अनुभवायला मिळाला. देवदर्शनासह बैलगाडा शर्यती पाहण्यासाठी हजारो भाविक व रसिक प्रेक्षकांनी येथे मोठी गर्दी केली होती.

या यात्रेला जुन्नर, खेड, आंबेगाव, पारनेर, अकोले, मुरबाड आदी तालुक्यांतून भाविक मोठ्या संख्येने उपस्थित राहतात. वर्षानुवर्षांची परंपरा असलेल्या बैलगाडा शर्यती यंदाही कायदेशीर नियमांचे पालन करून उत्साहात पार पडल्या. शर्यती सुरू असल्याने वडापाव, भेळ, आईस्क्रीम, रसवंतीगृह, पाणी व खेळणी विक्रेत्यांसह छोट्या व्यावसायिकांनाही चांगला व्यवसाय मिळाल्याने समाधान व्यक्त करण्यात आले.

या संदर्भात माहिती देताना काळभैरवनाथ ट्रस्टचे अध्यक्ष संदीप गंभीर, कार्याध्यक्ष भास्कर शिंगोटे, सचिव दत्तात्रय खोकराळे, सहसचिव अमोल शिंगोटे तसेच सरपंच सत्यवान डुंबरे यांनी सांगितले की, माघ महिन्यात दरवर्षी भरणारी धर्मनाथ देवस्थानाची यात्रा ही जुन्नर तालुक्यातील एक वेगळे आणि आकर्षण ठरणारी परंपरा आहे. बैलगाडा शर्यतींसाठी शेकडो गाडा मालक येथे हजेरी लावतात, तर हजारोंच्या संख्येने भाविक भक्त कुटुंबासह दर्शनासाठी येतात.

परंपरेनुसार प्रगतशील शेतकरी नितीन भोर यांच्या हस्ते पहाटे सपत्नीक धर्मनाथाची विधिवत महापूजा व अभिषेक करण्यात आला. त्यानंतर दिवसभर बैलगाडा शर्यतींचा थरार रंगला. निवेदक मधुकर जाधव, ऋषी देवाडे, उमेश थापेकर व सूरज नेहरकर यांच्या भारदस्त "भिर्र्रर"च्या घोषणांनी परिसर दणाणून गेला. शर्यतीत प्रथम क्रमांकासाठी ५१ हजार, द्वितीय क्रमांकासाठी ४१ हजार, तृतीय क्रमांकासाठी ३१ हजार रुपये तसेच फायनलसाठी १५ हजार, १० हजार व ५ हजार रुपयांची पारितोषिके ठेवण्यात आली होती. यासह सरपंच सत्यवान डुंबरे, बैलगाडा मालक पांडुरंग बोडके, नामदेव ठकाजी नलावडे, नामदेव पादीर, भूषण शाम जगताप, धैर्यशील भालेराव यांच्या वतीने सन्मानचिन्हे देण्यात आली. यात्रेनिमित्त सहकुटुंब बैलगाडीतून येत भाविकांनी धर्मनाथाचे दर्शन घेतले. रात्री उशिरापर्यंत दर्शनासाठी भाविकांची रांग लागली होती. दरम्यान, ओतूर पोलीस स्टेशनचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक लहू थाटे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक महेश झनकर, पोलीस हवालदार संदीप लांडे व सहकाऱ्यांनी चोख पोलिस बंदोबस्त ठेवला होता.

नेहरू विद्यालयाचे चित्रकला परीक्षेत घवघवीत यश

सन २०२५ चा निकाल शंभर टक्के; विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना मिळाले यशाचे फळ

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी : निरगुडसर (ता. आंबेगाव) येथील पंडित जवाहरलाल नेहरू माध्यमिक व द. गो. वळसे पाटील उच्च माध्यमिक विद्यालयाने सन २०२५ च्या चित्रकला परीक्षेत शंभर टक्के निकालाची उज्वल कामगिरी करून शैक्षणिक क्षेत्रात मानाचा ठसा उमटवला आहे. या उल्लेखनीय यशाची माहिती विद्यालयाचे प्राचार्य कांताराम टाव्हरे यांनी दिली.

चित्रकला ग्रेड प्रथम वर्ष (एलिमेंट्री) परीक्षेत विद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी उत्कृष्ट कामगिरी केली. या परीक्षेत एकूण २५ विद्यार्थी परीक्षेला बसले होते. त्यापैकी पाच विद्यार्थ्यांनी 'ए' ग्रेड, पाच विद्यार्थ्यांनी 'बी' ग्रेड तर पंधरा विद्यार्थ्यांनी 'सी' ग्रेड मिळवत सर्व विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. विद्यार्थ्यांच्या या यशामुळे विद्यालयात आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

तसेच चित्रकला ग्रेड दुसरे वर्ष (इंटरमिजिएट) परीक्षेतही विद्यालयाने आपली गुणवत्ता सिद्ध केली. या परीक्षेत एकूण १६ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. त्यापैकी एक विद्यार्थ्याने 'ए' ग्रेड, तीन विद्यार्थ्यांनी 'बी' ग्रेड तर बारा विद्यार्थ्यांनी 'सी' ग्रेड प्राप्त केला. विशेष म्हणजे या परीक्षेतही सर्व विद्यार्थी उत्तीर्ण होऊन विद्यालयाचा शंभर टक्के निकाल कायम राहिला आहे.

या यशामागे विद्यार्थ्यांची मेहनत, चिकाटी आणि कलागुणांचा सातत्यपूर्ण सराव यासोबतच शिक्षकांचे मार्गदर्शन महत्त्वाचे ठरले आहे. चित्रकलेचे शिक्षक विनोद बारवकर यांनी विद्यार्थ्यांना चित्रकलेतील विविध तंत्रे, रंगसंगती, रेखाटन कौशल्य व सर्जनशीलता याबाबत सखोल मार्गदर्शन केले. तसेच परीक्षेच्या तयारीसाठी पर्यवेक्षक संतोष वळसे यांनी वेळोवेळी विद्यार्थ्यांना योग्य दिशा देत त्यांचा आत्मविश्वास वाढवला.

विद्यार्थ्यांच्या या यशाबद्दल निरगुडेश्वर शिक्षण विकास मंडळाचे अध्यक्ष अ‍ॅड. प्रदीप वळसे पाटील तसेच संस्थेचे सर्व संचालक मंडळ, मुख्याध्यापक, शिक्षकवृंद व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी समाधान व्यक्त केले. यशस्वी विद्यार्थ्यांचे तसेच त्यांना मार्गदर्शन करणाऱ्या सर्व शिक्षकांचे त्यांनी मनःपूर्वक अभिनंदन करून पुढील शैक्षणिक वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

विद्यालयात कला, क्रीडा व शैक्षणिक उपक्रमांना समान महत्त्व दिले जात असल्याने विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास साधला जात आहे. चित्रकला परीक्षेतील हे यश विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी ठरणारे असून भविष्यातही अशाच प्रकारे विविध स्पर्धा व परीक्षांमध्ये विद्यार्थी घवघवीत यश मिळवतील, असा विश्वास पालकवर्गातून व्यक्त करण्यात येत आहे.

शिवसेना (ठाकरे)ला खिंडार; माऊली खंडागळे शिंदे गटात दाखल

नारायणगाव / आळेफाटा: महाविकास आघाडीच्या बैठकीचे निमंत्रण न मिळाल्याने नाराज झालेले शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाचे जुन्नर तालुकाप्रमुख माऊली खंडागळे यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा देत एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वाखालील शिवसेनेत प्रवेश केला. आमदार शरद सोनवणे यांच्या रायगड निवासस्थानी हा प्रवेश पार पडला. खंडागळे यांच्यासह उपतालुकाप्रमुख मोहन बांगर व मंगेश काकडे यांनीही शिंदे गटात प्रवेश केला. या घडामोडीमुळे जुन्नर तालुक्यात राजकीय समीकरणे बदलली असून ठाकरे गटातील निष्ठावंत कार्यकर्त्यांमध्ये अस्वस्थता व नाराजीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

शिरूरमध्ये बिबट्याचा थरार वन विभागाची रात्रभर शोधमोहीम

पहाटे बिबट्याला नदीच्या दिशेने हुसकावण्यात यश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

शिरूर : शिरूर तालुक्यातील जोशेवाडी परिसरात रविवारी रात्री सुमारे ११.३० वाजता बिबट्या दिसल्याने नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले. मानवी वस्तीच्या अगदी जवळ बिबट्याचा वावर असल्याची माहिती मिळताच शिरूर वन विभागाने तातडीने शोधमोहीम हाती घेतली. अरुंद बोळी, दाट वस्ती आणि घरे यामुळे ही मोहीम अत्यंत आव्हानात्मक ठरली.

रात्रभर सुरू असलेल्या शोधमोहीमेत वन विभागाच्या पथकाने परिसराची काटेकोर तपासणी केली. अनेक तासांच्या प्रयत्नांनंतर सोमवारी पहाटे सुमारे ६ वाजता बिबट्याला कोणतीही इजा न होता सुरक्षितपणे नदीच्या दिशेने हुसकावून लावण्यात वन विभागाला यश आले. त्यामुळे संभाव्य मोठा धोका टळला असून नागरिकांनी सुटकेचा श्वास घेतला आहे.

बिबट्याचा पुन्हा वावर होण्याची शक्यता लक्षात घेता खबरदारीचा उपाय म्हणून पांजरपोळ परिसरात एक पिंजरा लावण्यात आला आहे. यासोबतच आज आणखी दोन पिंजरे व ट्रॅप कॅमेरे बसवण्यात येणार असल्याची माहिती वन विभागाने दिली आहे. बिबट्याच्या हालचालींवर लक्ष ठेवण्यासाठी ड्रोनद्वारे पाहणी करण्याचेही नियोजन करण्यात आले आहे. या संपूर्ण शोधमोहीमेत निळकंठ गव्हाणे (वनपरीक्षेत्र अधिकारी, शिरूर), वनरक्षक गणेश झिरपे, वनरक्षक जालिंदर सानप, वनपरीक्षेत्रातील अन्य कर्मचारी, बेस कॅम्पचे सदस्य तसेच माणिकडोह येथील डॉ. विसळकर व त्यांची टीम सहभागी झाली होती.

धामणीतील श्री म्हाळसाकांत खंडोबा देवस्थानात भाविकांसाठी शुद्ध पिण्याच्या पाण्याची कायमस्वरूपी सुविधा

लोकवर्गणीतून ४० हजार लिटर क्षमतेचा जलकुंभ उभारला

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी : धामणी (ता. आंबेगाव) येथील श्री कुलस्वामी म्हाळसाकांत खंडोबा देवस्थान परिसरात भाविकांच्या पिण्याच्या पाण्याच्या सोयीसाठी लोकवर्गणीतून तब्बल ११ लाख रुपये खर्च करून ४० हजार लिटर क्षमतेचा भव्य जलकुंभ (पाण्याची टाकी) उभारण्यात आला आहे. येत्या माघ पौर्णिमेच्या यात्रेच्या पार्श्वभूमीवर ही महत्त्वाची सुविधा पूर्ण करण्यात आल्याने भाविकांमध्ये समाधान व्यक्त होत आहे.

धामणी येथील श्री खंडोबा देवस्थान हे पुणे, अहिल्यानगर, नाशिक तसेच मुंबई जिल्ह्यातील लाखो भाविकांचे श्रद्धास्थान व कुलदैवत आहे. दरवर्षी माघ पौर्णिमेच्या यात्रेनिमित्त तळीभंडार, दर्शन तसेच विविध धार्मिक विधीसाठी हजारो भाविक सहकुटुंब देवस्थान परिसरात दाखल होतात. यात्रेच्या तीन दिवसांच्या कालावधीत अनेक भाविक मंदिर परिसरात मुक्काम करतात. गेल्या काही वर्षांत यात्रेचे स्वरूप अधिक व्यापक झाले असून बाहेरगावाहून येणाऱ्या भाविकांची संख्या लक्षणीयरीत्या वाढत आहे. या वाढत्या भाविकसंख्येमुळे देवस्थान परिसरात पिण्याच्या पाण्याची समस्या जाणवू लागली होती. पूर्वी उपलब्ध असलेल्या दोन पाण्याच्या टाक्या अपुऱ्या पडत असल्याने यात्रेच्या काळात भाविकांना पाण्यासाठी अडचणींचा सामना करावा लागत होता. ही बाब लक्षात घेऊन फेब्रुवारी २०२५ मध्ये झालेल्या माघ पौर्णिमा यात्रेदरम्यान बाहेरगावाहून आलेल्या भाविकांनी लोकवर्गणीतून नवीन व मोठी पाण्याची टाकी उभारण्याची मागणी देवस्थानकडे केली होती.

भाविकांच्या या मागणीला सकारात्मक प्रतिसाद देत देवस्थान प्रशासन व सेवेकरी मंडळींनी लोकवर्गणीतून निधी संकलनाचा उपक्रम हाती घेतला. अवघ्या काही महिन्यांत ११ लाख रुपयांचा निधी जमा करण्यात आला आणि त्यातून ४० हजार लिटर क्षमतेचा जलकुंभ उभारण्याचे काम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आले. या जलकुंभामुळे देवस्थान परिसरात भाविकांना शुद्ध व पुरेसे पिण्याचे पाणी उपलब्ध होणार आहे. येणाऱ्या माघ पौर्णिमा यात्रेच्या कालावधीत, दि. १ फेब्रुवारी २०२६ ते ३ फेब्रुवारी २०२६ दरम्यान, या जलकुंभातून भाविकांना पाण्याचा नियमित पुरवठा करण्यात येणार असल्याची माहिती ग्रामस्थ व सेवेकरी मंडळींनी दिली. त्यामुळे यात्रेच्या काळात पाण्याच्या समस्येवर कायमस्वरूपी तोडगा निघाल्याचे चित्र आहे. देवस्थानच्या वतीने प्रकाश जाधव पाटील यांनी सांगितले की, "भाविकांच्या सहकार्यामुळे हे काम शक्य झाले आहे. आगामी काळातही लोकवर्गणीतून भाविकांच्या सोयीसाठी विविध विकासकामे राबविण्यात येणार आहेत." भाविकांच्या योगदानातून उभारलेला हा जलकुंभ सामाजिक एकोप्याचे व श्रद्धेचे उत्तम उदाहरण ठरत असून देवस्थानच्या विकासात एक महत्त्वाचा टप्पा मानला जात आहे.

बारामतीत नव्या चेहऱ्यांना संधी; झेडपीसाठी दावेदारांना धक्का

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

बारामती : जिल्हा परिषद व पंचायत समिती निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर बारामती तालुक्यात राजकीय वातावरण चांगलेच तापले आहे. उमेदवारी अर्ज दाखल करण्याचा शेवटचा दिवस असल्याने सकाळपासून तहसील कार्यालयात अर्ज भरण्यासाठी मोठी गर्दी दिसून आली. दुपारी तीन वाजेपर्यंत अपक्ष उमेदवारांनीही मोठ्या संख्येने अर्ज दाखल केल्याने निवडणूक लढत चुरशीची होणार असल्याचे संकेत मिळाले आहेत.

या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाने मात्र अत्यंत गुप्तता पाळत एकाचवेळी आपल्या अधिकृत उमेदवारांचे अर्ज दाखल करून राजकीय वर्तुळात खळबळ उडवून दिली. कोणाला उमेदवारी मिळणार, कोणाची संधी जाणार याबाबत पक्षाकडून अखेरपर्यंत मौन बाळगण्यात आले. त्यामुळे अनेक प्रबळ दावेदार संभ्रमात राहिले, तर काहींना शेवटच्या क्षणी मोठा धक्का बसला. यंदाच्या निवडणुकीत राष्ट्रवादी काँग्रेसने अनेक नव्या चेहऱ्यांना संधी दिल्याचे स्पष्ट झाले आहे. यामुळे गेल्या काही वर्षांपासून तयारीत असलेल्या आणि प्रभावी मानल्या जाणाऱ्या जुन्या दावेदारांची निराशा झाली आहे. काही गटांमध्ये उमेदवारी नक्की होईल या अपेक्षेने तयारी करणाऱ्यांना डावलण्यात आल्याने पक्षांतर्गत नाराजीचे सूरही उमटू लागले आहेत. उमेदवारीबाबत स्पष्टता नसल्यामुळे काही इच्छुकांनी अपक्ष म्हणून अर्ज दाखल केले असून, पुढील काळात त्यांची भूमिका काय असेल याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

सारांश वृत्त

भारताचा विकास दर ६-८ टक्के राहील

दावोस : मध्यम चलनवाढ आणि मजबूत वाढीमुळे पुढील पाच वर्षांत भारताचा विकास दर खऱ्या अर्थाने ६-८ टक्के आणि नाममात्र अर्थाने १०-१३ टक्के राहील, असे केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी सांगितले. जागतिक आर्थिक मंचच्या वार्षिक बैठकीच्या वेळी आयोजित केलेल्या सत्रात बोलताना, वैष्णव यांनी परवानग्यांचे सुलभीकरणाचे महत्त्व अधोरेखित केले आणि टेलिकॉम टॉवर बसवण्यासाठी सरासरी वेळ २७० दिवसांवरून ७ दिवसांपर्यंत कमी झाला आहे, ज्यामध्ये ८९ टक्के परवानग्या शून्य वेळेत मिळतात, असे प्रतिपादन केले.

ब्रुकफील्ड-आंध्र प्रदेश भागीदारी

दावोस : वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरम वार्षिक बैठकीच्या पार्श्वभूमीवर आयटी, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि शिक्षणमंत्री नारा लोकेश आणि ब्रुकफील्ड ॲसेट मॅनेजमेंटचे अध्यक्ष कॉनर टेस्की यांच्यात झालेल्या उच्चस्तरीय बैठकीनंतर आंध्र प्रदेश सरकारने ब्रुकफील्ड ॲसेट मॅनेजमेंटसोबतच्या त्यांच्या जलदगतीने विकसित होणाऱ्या धोरणात्मक भागीदारीची पुष्टी केली आहे. यात लंडनमध्ये नेत्यांच्या आधीच्या संवादानंतरच्या प्रगतीचा आढावा घेण्यात आला आणि विशाखापट्टणम येथे झालेल्या परिषदेत १२ अब्ज डॉलरच्या सामंजस्य करारांतर्गत पुढील पावले उचलण्यावर लक्ष केंद्रित करण्यात आले आहे.

सात ड्रग्ज तस्करांना हमीरपूरात अटक

हमीरपूर : येथे दोन वेगवेगळ्या प्रकरणांमध्ये ५३.६१ ग्रॅम 'चित्ता' (भेसळयुक्त हेरॉइन) सह सात ड्रग्ज तस्करांना अटक करण्यात आली आहे, असे पोलिसांनी सांगितले. पहिल्या प्रकरणात, आदित्य पंडित, त्यांची पत्नी अनु कुमारी, राजेश कुमार, ललित ठाकूर आणि नरेश कुमार यांना मंगळवारी अटक करण्यात आली. हे सर्वजण जण हमीरपूरचे रहिवासी होते, असे पोलिसांनी सांगितले.

कच्च्या तेलाच्या किमती घसरल्याने

भारताच्या तेल आयात बिलात दिलासा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : जागतिक बाजारात कच्च्या तेलाच्या किमती नरमल्याचा थेट फायदा भारताला डिसेंबरमध्ये झाला असून देशाच्या तेल आयात बिलात लक्षणीय घट नोंदवली गेली आहे. पेट्रोलियम नियोजन आणि विश्लेषण कक्षाच्या आकडेवारीनुसार, डिसेंबरमध्ये भारताचे कच्च्या तेलाचे आयात बिल वर्षभरात ८.५ टक्क्यांनी घटून ९.७ अब्ज डॉलरवर आले. मागील वर्षी याच महिन्यात हे बिल १०.६ अब्ज डॉलर होते.

विशेष म्हणजे, आयातीचे प्रमाण वाढूनही एकूण खर्च कमी झाला आहे. डिसेंबरमध्ये भारताने २०.८ दशलक्ष टन कच्च्या तेलाची आयात केली, तर गेल्या वर्षी हे प्रमाण २०.२ दशलक्ष टन होते. आर्थिक हालचाली, वाहतूक क्षेत्रातील वाढ आणि रिफायनऱ्यांचा वाढलेला थ्रुपुट यामुळे देशांतर्गत इंधन मागणी स्थिर असल्याचे यावरून स्पष्ट होते. मात्र, आंतरराष्ट्रीय बाजारातील सरासरी कच्च्या तेलाच्या किमती घसरल्याने एकूण आयात खर्चावर नियंत्रण राहिले.

भारत आपल्या कच्च्या तेलाच्या गरजेपैकी ८० टक्क्यांहून अधिक आयात करतो. त्यामुळे तेल आयात बिलातील ही घट देशाच्या व्यापार तुटीवर आणि चालू खात्यावरचा दबाव कमी करणारी ठरते. जागतिक अर्थव्यवस्थेतील अनिश्चितता आणि परकीय भांडवली प्रवाहातील अस्थिरतेच्या पार्श्वभूमीवर हा दिलासा महत्त्वाचा मानला जात आहे. डॉलरची मागणी कमी झाल्याने रुपयावरील ताणही काही अंशी कमी होण्याची शक्यता आहे.

कच्च्या तेलाच्या किमती घसरल्याचा परिणाम केवळ बाह्य खात्यापुरता मर्यादित राहत नाही. रिफायनरी आणि डाउनस्ट्रीम उद्योगांचा खर्च कमी झाल्याने वाहतूक व लॉजिस्टिक्ससारख्या क्षेत्रांतील महागाईवरही आळा बसण्यास मदत होऊ शकते. त्यामुळे सरकार आणि रिझर्व्ह बँकेसमोर धोरणात्मक पातळीवर काही प्रमाणात मोकळीक निर्माण होते. तथापि, भारताचे तेल आयात बिल जागतिक कच्च्या तेलाच्या किमतींवरच अवलंबून आहे. भू-राजकीय तणाव, तेल उत्पादक देशांचे उत्पादन निर्णय आणि जागतिक मागणीत होणारे बदल यामुळे किमती पुन्हा वाढल्यास हा लाभ तातडीने नाहीसा होऊ शकतो.

डिसेंबरची आकडेवारी जागतिक ऊर्जा बाजारातील अनुकूल परिस्थिती भारताच्या बाह्य आर्थिक निर्देशांकांना कशी मदत करू शकते, याचे स्पष्ट उदाहरण ठरते. अल्पकालीन दिलासा मिळाला असला, तरी पुढील काळात जागतिक तेल बाजारातील हालचालींकडे धोरणकर्ते आणि बाजारपेठांचे बारकाईने लक्ष राहणार आहे.

केरळ विधानसभेत घडली असामान्य घटना

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

तिरुवनंतपुरम : मंगळवारी केरळ विधानसभेत एक असामान्य घडामोड पाहायला मिळाली. राज्यपाल राजेंद्र विश्वनाथ आर्लेकर यांनी आपले भाषण संपवल्यानंतर मुख्यमंत्री पिनारायी विजयन यांनी राज्य मंत्रिमंडळाने मंजूर केलेले धोरणात्मक भाषण पूर्ण वाचले गेले नाही, असा आरोप केला. मुख्यमंत्र्यांनी वगळलेले काही भाग स्वतः वाचून दाखवले आणि ते सभागृहाच्या टेबलावर ठेवले.

मुख्यमंत्र्यांच्या मते, राज्यपालांनी केंद्र सरकारवर टीका करणारे काही महत्त्वाचे भाग वाचले नाहीत. पिनारायी विजयन यांनी स्पष्ट केले की मंत्रिमंडळाने मंजूर केलेले संपूर्ण भाषण ही सरकारची धोरणात्मक घोषणा असून त्यात कोणताही बदल करता येणार नाही.

या वादावर विधानसभेचे अध्यक्षांनी हस्तक्षेप करत सांगितले की, राज्यपालांनी न वाचलेले भाग मंत्रिमंडळाच्या धोरणात्मक भाषणाचा अधिकृत भाग मानला जावा. धोरणात्मक भाषण हे एक सरकारी घोषणा आहे आणि त्यात बदल किंवा वगळणे संसदीय परंपरेच्या विरोधात आहे, असे त्यांनी अधोरेखित केले.

विरोधी पक्षनेते व्ही.डी. सतीसन यांनीही मुख्यमंत्र्यांच्या बाजूने भूमिका घेतली. त्यांनी सांगितले की राज्यघटनेनुसार राज्यपालांनी फक्त मंत्रिमंडळाने मंजूर केलेले भाषण वाचावे; जर जाणूनबुजून काही भाग वगळला किंवा त्यात भर घातली गेली, तर ते चुकीचे आहे.

अहवालांनुसार, राज्यपालांनी मंत्रिमंडळाच्या भाषणातील परिच्छेद १२, १५ आणि १६ वगळले. या उताऱ्यांमध्ये केंद्र सरकारकडून केरळवर कथित आर्थिक दबाव, संघराज्य व्यवस्थेशी संबंधित मुद्दे, वित्तीय संघराज्यवादाची टीका आणि राज्य विधिमंडळांनी मंजूर केलेल्या विधेयकांच्या प्रलंबिततेची चिंता व्यक्त केलेली होती.

ट्रम्प यांच्या विमानात बिघाड

एअर फोर्स वन पुन्हा अमेरिकेकडे वळवले

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

वॉशिंग्टन : अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांचे विमान एअर फोर्स वन मंगळवारी रात्री उशिरा स्वित्झर्लंडकडे रवाना झाल्यानंतर काही वेळातच "किरकोळ विद्युत समस्या" आल्यामुळे हवाई तळावर परतावे लागले, असे व्हाईट हाऊसने सांगितले.

प्रेस सेक्रेटरी कॅरोलिन लेविट यांनी सांगितले की विमान जॉइंट बेस अँड्र्यूजवर सावधगिरीने परतले आणि रात्री ११ वाजता लगेच उतरले. ट्रम्पसोबत प्रवास करणाऱ्या पत्रकारांनी नोंदवले की, उड्डाणानंतर केबिनमधील दिवे काही वेळासाठी बंद राहिले. ट्रम्प आणि त्यांचे सहकारी दुसऱ्या विमानाने जाऊन डावोसमधील जागतिक आर्थिक मंचाला भेट देण्याचे नियोजन केले होते, जिथे त्यांनी ग्रीनलँड ताब्यात घेण्याच्या त्यांच्या प्रयत्नांवरून युरोपियन नेत्यांशी चर्चा करणे अपेक्षित होते.

एअर फोर्स वन हे आपल्या निळ्या-पांढऱ्या रंगसंगतीसह जगातील सर्वात प्रतिष्ठित राष्ट्राध्यक्ष विमान आहे आणि अमेरिकेच्या अध्यक्षपदाचे त्वरित ओळखता येणारे प्रतीक मानले जाते. ट्रम्प हे सध्याच्या एअर फोर्स वन जेट्सबद्दल अनेक वर्षांपासून नाराज आहेत. ही दोन अत्यंत सानुकूलित बोईंग ७४७-२००बी विमाने १९९० मध्ये राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज एच. डब्ल्यू. बुश यांच्या काळात सेवेत आली होती.

गेल्या वर्षी दोन नवीन ७४७-८ विमानांच्या वितरणात विलंब झाल्यानंतर ट्रम्प यांनी सांगितले होते की, त्यांच्या प्रशासनाने बोईंगसाठी "पर्याय शोधत आहे". मे महिन्यात, पेंटागॉनचे प्रमुख पीट हेगसेथ यांनी कतारच्या आखाती अमिरातीने ट्रम्प यांना एअर फोर्स वन म्हणून वापरण्यास देऊ केलेले बोईंग ७४७ स्वीकारले.

सर्वोच्च न्यायालयाचा हरियाणा सरकारला इशारा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांच्या अध्यक्षतेखालील सर्वोच्च न्यायालयाचे खंडपीठ बुधवारी अरावली टेकड्यांशी संबंधित प्रकरणाची सुनावणी करत होते. सुनावणी दरम्यान, खंडपीठाने चंदीगडमधील प्रसिद्ध सुखना तलावाच्या पाण्याच्या पातळीच्या घटीसंदर्भात गंभीर चिंता व्यक्त केली आणि हरियाणा सरकारला भूतकाळातील चुका पुन्हा करू नयेत, असा इशारा दिला.

बार अँड बेंचच्या अहवालानुसार, सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांनी म्हटले, बिल्डर माफिया राज्य अधिकारी आणि राजकारण्यांच्या संगनमताने काम करत आहेत... तुम्ही सुखना तलाव किती काळ वाहून नेणार? तुम्ही तो पूर्णपणे उद्ध्वस्त केला आहे, असे म्हटले. सुखना तलाव पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून असून, तो एकेकाळी चंदीगडमधील प्रमुख पर्यटन स्थळ होता. मात्र, वर्षानुवर्षे त्याची पातळी कमी होत असल्याने तलावाच्या सौंदर्यावर आणि अस्तित्वावर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने अरावली पर्वतरांगांच्या नवीन व्याख्येवर चालू सुनावणी दरम्यान ही टिप्पणी केली. न्यायालयाने गेल्या वर्षी देशभरातील निषेध लक्षात घेऊन आपला आदेश स्थगित केला होता आणि या मुद्द्याची सविस्तर तपासणी करण्यासाठी तज्ञ समिती स्थापन केली होती. केंद्र सरकारने प्रस्तावित केलेली व्याख्या अशी होती की १०० मीटर उंचीच्या टेकड्या "अरावली पर्वतरांग" मानल्या जातील आणि ५०० मीटरच्या आत असलेल्या अशा दोन किंवा अधिक टेकड्या व त्यांच्यामधील जमीनही "अरावली पर्वतरांग" मध्ये येतील. अरावली पर्वतरांग हरियाणा, दिल्ली, राजस्थान आणि गुजरातमध्ये पसरलेली आहे.

सरन्यायाधीशांनी सर्व पक्षकार आणि भागधारकांच्या सूचनांचा समावेश करून चार आठवड्यांच्या आत सविस्तर नोंद दाखल करण्यास सांगितले. न्यायालयाने स्पष्ट केले की, 'वन' आणि 'अरावली' यांची व्याख्या वेगळी राहणार आहे. "जंगलाची व्याख्या स्वतंत्रपणे आणि व्यापकपणे पाहिली जाईल, तर अरावलीचा मुद्दा तुलनेने अरुंद राहील," असे न्यायालयाने म्हटले.

सर्वोच्च न्यायालयाने राजस्थान सरकारला राज्यातील बेकायदेशीर खाणकाम तात्काळ थांबवण्याचे निर्देशही दिले. पर्यावरण संरक्षणाच्या मुद्द्यावर न्यायालयाची ही कडक भूमिका पुन्हा एकदा स्पष्ट होते, की नैसर्गिक संसाधनांच्या शोषणाबाबत आणि बेकायदेशीर कारवायांबाबत न्यायालय कोणतीही उदारता दाखवण्याच्या मनस्थितीत नाही.

कोक्राझार हिंसाचारात दोन जणांचा मृत्यू

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

गुवाहाटी : आसामच्या अशांत कोक्राझारमध्ये रस्त्याच्या अपघातानंतर उद्भवलेल्या जमावहल्ल्यात दोन जणांचा मृत्यू झाला – एक बोडो तर एक आदिवासी (संथाल). मंगळवारपासून शहरात सामान्य परिस्थिती हळूहळू परत येत आहे, तरीही प्रशासन सतर्क आहे.

कोक्राझार जिल्ह्यात बीएनएसएसच्या कलम १६३ अंतर्गत प्रतिबंधात्मक आदेश लागू असून, कोक्राझार आणि चिरांग जिल्ह्यात मोबाइल इंटरनेट सेवा तात्पुरती बंद करण्यात आली आहे. लष्कराच्या चार तुकड्या, रॅपिड ॲक्शन फोर्स, केंद्रीय राखीव पोलिस दल आणि आसाम पोलिस हे सर्व अशांत भागात तैनात आहेत. सलग दुसऱ्या दिवशीही लष्कराने ध्वज संचलन केले. जिल्हा प्रशासनाने चार ते पाच मदत शिबिरे उभारली आहेत, जिथे दोन्ही समुदायातील नागरिक राहत आहेत. आयजीपी (कायदा आणि सुव्यवस्था) अखिलेश कुमार सिंह यांनी सांगितले की मदत छावण्यांमध्ये सुरक्षा व्यवस्था सुनिश्चित करण्यात आली आहे. त्यांनी नागरिकांना प्रशासनावर विश्वास ठेवण्याचे आवाहन केले आणि अफवा पसरवणाऱ्यांना शिक्षा केली जाईल, असा इशारा दिला. हिंसाचाराची सुरुवात करीगाव येथे सोमवारी रात्री एका रस्ते अपघातानंतर झाली. आदिवासी जमावाने तीन बोडो तरुणांवर हल्ला केला, ज्यामध्ये एकाचा मृत्यू झाला. वाहन जाळण्यात आले, तर इतर चार जण – दोन बोडो आणि दोन आदिवासी – जखमी झाले. नंतर एका आदिवासी तरुणाचा मृत्यूही झाला.

मंगळवारी शेकडो लोकांनी राष्ट्रीय महामार्ग रोखला. निदर्शकांनी काही घरे, एक कार्यालय इमारत, आदिवासी बंडखोर गटाचा छावणी जाळली आणि कारीगाव पोलिस चौकीवर हल्ला केला. पोलिसांनी अठरा जणांना अटक केली आहे.

अमेरिकी राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांचा इशारा

...तर इराणचा 'संपूर्ण नायनाट'

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

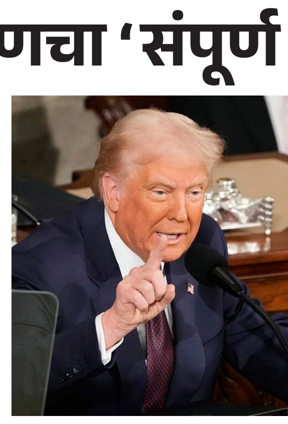

वॉशिंग्टन : तेहरानकडून अमेरिकन नेत्याच्या हत्येचा प्रयत्न झाला, तर इराणचे अस्तित्वच पृथ्वीवरून कायमचे पुसून टाकले जाईल, असा इशारा अमेरिकेचे माजी राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांनी मंगळवारी दिला. अमेरिका आणि इराण यांच्यातील धमक्यांच्या देवाणघेवाणीत तणाव आणखी तीव्र झाला आहे.त्यांच्या जीवाला इराणकडून धोका असल्याच्या प्रश्नावर त्यांनी हे वक्तव्य केले. ट्रम्प यांनी यापूर्वीही व्हाईट हाऊसमध्ये परतल्यानंतर लगेचच इराणला असा इशारा दिला होता.

याआधीच, इराणचे वरिष्ठ लष्करी अधिकारी जनरल अबोलफझल शेखरची यांनी सर्वोच्च नेते अयातुल्ला अली खामेनी यांना धोका निर्माण झाल्यास तीव्र प्रत्युत्तर दिले जाईल, असा इशारा दिला होता. "ट्रम्प यांना माहिती आहे की आमच्या नेत्याकडे आक्रमकतेचा हात पुढे केला गेला, तर आम्ही तो तोडू. ही केवळ घोषणा नाही," असे शेखरची यांनी इराणी राज्य माध्यमांना सांगितले. "आम्ही त्यांचे जग पेटवून देऊ आणि या प्रदेशात कोणतेही सुरक्षित आश्रयस्थान उरणार नाही," असेही ते म्हणाले.

दरम्यान, १९७९ च्या इस्लामिक क्रांतीनंतर इराणमध्ये सरकारविरोधातील सर्वात मोठ्या निदर्शनांदरम्यान हिंसाचार उसळला असून देश अजूनही अस्थिर आहे. मानवाधिकार संघटना मृत्यूंची संख्या निश्चित करण्याचा प्रयत्न करत असून, मानवाधिकार कार्यकर्ते वृत्तसंस्थेनुसार आतापर्यंत ४,००० हून अधिक मृत्यूंची पुष्टी झाली आहे.

नॉर्वेतील 'इराण ह्युमन राइट्स' या संस्थेने संप्रेषण निर्बंधांमुळे मृत्यूंची पडताळणी कठीण झाल्याचे सांगितले आहे. मात्र उपलब्ध माहितीवरून मृतांची संख्या माध्यमांच्या उच्चांकी अंदाजापेक्षाही जास्त असू शकते, ती २०,००० पर्यंत पोहोचण्याची शक्यता असल्याचे संस्थेने नमूद केले.

डिसेंबरमध्ये देशाच्या चलनाने नीचांकी पातळी गाठल्यानंतर आर्थिक संकटातून मुक्तता मिळावी या मागणीसाठी मोठ्या प्रमाणावर निदर्शने सुरू झाली.

या पार्श्वभूमीवर, निर्वासित नोबेल शांतता पुरस्कार विजेत्या शिरीन एबादी यांच्यासह इराणच्या जागतिक डायस्पोरातील अनेकांनी तेहरानमधील सत्ताधाऱ्यांविरुद्ध अमेरिकेच्या हस्तक्षेपाचे आवाहन केले आहे. एबादी यांनी सर्वोच्च नेते आणि इस्लामिक रिव्होल्यूशनरी गार्ड कॉर्प्सच्या कमांडरविरुद्ध "अत्यंत लक्ष्यित कारवाई" करण्याची मागणी केली आहे.

अमेरिकेमुळे जागतिक स्थिरतेला धोका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

दावोस : जागतिक आर्थिक मंचात मध्ये भाषण देताना कॅनडाचे पंतप्रधान मार्क कार्नी यांनी अमेरिका आणि जागतिक राजकारणाबाबत धक्कादायक वक्तव्य केले. कार्नी म्हणाले की अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील नियम-आधारित आंतरराष्ट्रीय व्यवस्था आता हळूहळू विघटित होत आहे, ज्यामुळे जगातील स्थिरतेला गंभीर धोका निर्माण झाला आहे.

कार्नीच्या मते, "बलवान लोक जे करू शकतात ते करतात, आणि दुर्बलांना जे सहन करावे लागते ते सहन करावे लागते." जुनी व्यवस्था परत येणार नाही, आणि "नॉस्टॅल्जिया ही रणनीती नाही," असेही त्यांनी स्पष्ट केले. अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांचा उल्लेख न करता, जगभरातील घडामोडींवर अमेरिकेच्या प्रभावाचे विश्लेषण सादर केले गेले.

कार्नी यांनी संदेश दिला की, "पालनामुळे सुरक्षितता मिळेल" अशी अपेक्षा आता फोल आहे. मध्यम शक्तींनी एकत्र काम करणे गरजेचे आहे, कारण "जर आपण टेबलावर नसलो, तर आपण मेनूवर आहोत." मोठ्या शक्तींना बाजारपेठेचा आकार, लष्करी क्षमता आणि अटी घालण्याची ताकद आहे, पण मध्यम शक्तींना असे साधन नाही, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

ग्रीनलँडच्या संदर्भात कार्नी यांनी कॅनडाचा दृढ पाठिंबा अधोरेखित केला. अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी स्वायत्त डॅनिश प्रदेशाचा ताबा घेण्याची योजना जाहीर केल्यानंतर, कार्नी म्हणाले की, "कॅनडा ग्रीनलँड आणि डेन्मार्कच्या पाठीशी ठामपणे उभा आहे आणि ग्रीनलँडचे भविष्य ठरवण्याच्या त्यांच्या अद्वितीय अधिकाराचे पूर्ण समर्थन करतो." कार्नीच्या भाषणावर दावोसमधील उपस्थितांनी उभ्या राहून टाळ्या वाजवल्या. त्यांनी जगभरात वाढती चिंता आणि असंतोष दाखवला की, अमेरिका गेल्या आठ दशकांपासून परिभाषित केलेल्या सामूहिक समस्या सोडवण्याच्या वास्तुकला नष्ट करण्यास उत्सुक आहे. एका अहवालानुसार, कॅनडाच्या धोरणामध्ये सोव्हिएत आणि अमेरिकन सैन्याच्या अफगाणिस्तानातील लष्करी मॉडेलचा संदर्भ आहे. आक्रमणाच्या परिस्थितीत अमेरिकन सैन्य काही दिवसांतच कॅनडाच्या धोरणात्मक स्थानावर मात करू शकते.

शेख हसीनांविरोधात ९ फेब्रुवारीला आरोप

ढाका : बांगलादेशाच्या एका न्यायालयाने बुधवारी पदच्युत पंतप्रधान शेख हसीना आणि इतर २८५ जणांविरुद्ध दाखल केलेल्या देशद्रोहाच्या खटल्यात आरोप निश्चित करण्यासाठी पुन्हा सुनावणी ९ फेब्रुवारी ही तारीख निश्चित केली. हा खटला हसीना आणि अवामी लीगच्या सदस्यांनी डिसेंबर २०२४ मध्ये व्हर्च्युअल बैठकीत भाग घेतल्याच्या आरोपांशी संबंधित असून, त्यांनी मोहम्मद युनूस यांचे अंतरिम सरकार उलथवून टाकण्याचा कट रचल्याचा आरोप आहे.

काँग्रेसची मोदींवर टीका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : अमेरिकेचे माजी अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी गेल्या वर्षी भारत आणि पाकिस्तानमधील शत्रुत्व संपवण्याचे श्रेय स्वतः घेतल्यावर काँग्रेसने बुधवारी पंतप्रधान नरेंद्र मोदींवर टीका केली. काँग्रेसने म्हटले की ट्रम्प यांनी हे विधान आतापर्यंत ७० वेळा केले आहे.

वॉशिंग्टनमध्ये पत्रकार परिषदेत ट्रम्प यांनी सांगितले की भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील संघर्ष अणुयुद्धात वाढू शकला असता, पण त्यांच्या हस्तक्षेपामुळे लाखो लोकांचे प्राण वाचले. त्यांच्या म्हणण्यानुसार, दुसऱ्या कार्यकाळातील पहिल्या वर्षात त्यांनी "आठ न संपणारी युद्धे" संपवली आणि भारत-पाक यांच्यातील तणाव थांबवला.

काँग्रेसचे सरचिटणीस (संप्रेषण) जयराम रमेश यांनी ट्विटरवर सांगितले की, हा दावा आधी ६८ वेळा केला होता, पण मंगळवारी ट्रम्प यांनी दोनदा पुन्हा ते सांगितल्यामुळे संख्या ७० पर्यंत पोहोचली आहे. रमेश म्हणाले की पंतप्रधान मोदींच्या मित्राने १० मे २०२५ रोजी ऑपरेशन सिंदूरच्या अचानक थांबवण्याची जबाबदारी स्वीकारल्याचे अनेक उदाहरणे आहेत. ट्रम्प म्हणाले की, फक्त भारत-पाकमधील तणाव रोखल्यामुळे १ ते २ कोटी लोकांचे जीव वाचले असतील, आणि जगभरातील इतर संघर्षांबाबतही त्यांना असेच श्रेय आहे. ट्रम्प यांनी १० मे रोजी घोषणा केली होती की, वॉशिंग्टनच्या मध्यस्थीखाली झालेल्या चर्चेनंतर दोन्ही देशांनी शत्रुत्व तात्काळ थांबवण्यास सहमती दर्शविली.

ट्रम्प-मॅक्रॉन यांच्यातील मतभेद वाढीस लागले

अमेरिकेची फ्रेंच वाईनवर २००% कराची धमकी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प आणि फ्रान्सचे अध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांच्यातील राजकीय खेळ आता खुले युद्धाच्या स्वरूपात पोहोचला आहे. युद्धग्रस्त गाझाच्या पुनर्बांधणीसाठी स्थापन करण्यात आलेल्या 'शांती मंडळा'त ट्रम्प यांनी फ्रान्सच्या सहभागावर विरोध व्यक्त करत, फ्रेंच वाईन आणि शॅम्पेनवर २०० टक्के कर लादण्याची धमकी दिली आहे. एका साध्या व्यावसायिक प्रश्नापासून सुरुवात झालेली ही चकमक आता जागतिक राजकारणासाठी गंभीर चिन्ह बनली आहे.

शांती मंडळाची कल्पना मूलतः गाझाच्या पुनर्बांधणीसाठी करण्यात आली होती. परंतु या मंडळाचा सनद पॅलेस्टिनी भूभागापुरताच मर्यादित नाही; त्याचा व्यापक परिणाम आहे. ट्रम्प यांनी म्हटले की "मी त्यांच्या वाईन आणि शॅम्पेनवर २०० टक्के कर लावेन. आणि ते सामील होतील. पण त्यांना सामील होण्याची गरज नाही." या विधानामागे स्पष्ट आहे की अमेरिकेच्या राष्ट्रीय हितसंबंधांसाठी ट्रम्प कोणत्याही परिस्थितीत दबाव टाकण्यास मागेपुढे राहणार नाहीत.

फ्रान्सचे प्रतिसाद मात्र स्पष्ट ठरले आहे. मॅक्रॉनच्या जवळच्या सूत्रांनी सांगितले की, फ्रान्स या निमंत्रणाला अनुकूल प्रतिसाद देणार नाही आणि ट्रम्पच्या धमकीला "अस्वीकार्य" आणि "अप्रभावी" म्हटले आहे. ट्रम्पच्या धमकीने जागतिक बाजारपेठेतही थरथराट उडवला आहे. फ्रेंच वाईन आणि शॅम्पेनवर २०० टक्के कर लादण्याची धमकी ही केवळ आर्थिक मुद्दा नाही, तर दोन्ही देशांच्या राजकीय प्रतिष्ठेबाबतचा खुला संघर्ष आहे. ट्रम्प आणि मॅक्रॉन यांच्यातील हा संवाद फक्त वाईन-शॅम्पेनवर मर्यादित नाही. मॅक्रॉन यांनी ट्रम्पला खाजगी संदेशात पॅरिसमध्ये जी-७ शिखर परिषद आयोजित करण्याचा प्रस्ताव दिला. या बैठकीत युक्रेन, डेन्मार्क आणि इतर देशांचा समावेश करून जागतिक राजकारणातील काही संवेदनशील मुद्द्यांवर चर्चा करण्याचा प्रस्ताव होता. मात्र ट्रम्पने यावरही स्पष्ट भूमिका घेतली. जागतिक निर्णयांवर दबाव निर्माण करणे आणि मित्र देशांवर दबाव टाकणे हे त्यांचे साधन राहिले आहे.

ग्रीनलँडवरील मतभेद, सीरिया आणि इराणसंदर्भातील मुद्दे, तसेच युरोपियन देशांवर शुल्क लादण्याची ट्रम्पची धमकी, हे दाखवते की माजी अध्यक्ष राजकारण आणि व्यापार या दोन्ही क्षेत्रात आपली ताकद सिद्ध करण्यासाठी कोणतीही संधी गमावणार नाहीत. मॅक्रॉनच्या प्रयत्नांना ट्रम्पच्या दबावाखाली न्याय देण्याचा प्रयत्न झाला, परंतु ट्रम्पचे धोरण नेहमीच सरळ आणि प्रखर राहते. फ्रान्सचे संयम आणि ट्रम्पची आक्रमकता या दोन्ही भूमिकांचा परिणाम जागतिक राजकारणावर मोठ्या प्रमाणात होऊ शकतो. युरोप आणि अमेरिका यांच्यातील आर्थिक आणि राजकीय तणाव वाढण्याची शक्यता असताना, जागतिक बाजारपेठेतही अस्थिरता निर्माण होऊ शकते. त्यामुळे फक्त वाईन आणि शॅम्पेनचा प्रश्न नाही, तर जागतिक राजकीय संतुलनाचे प्रश्न निर्माण झाले आहेत. जागतिक धोरण, आर्थिक हितसंबंध आणि राजकीय प्रतिष्ठा यात पणाला लागली आहे. ट्रम्पच्या धमक्या, मॅक्रॉनच्या संयमाने केलेले प्रयत्न आणि जागतिक मंचावरील चर्चांचा आंतरराष्ट्रीय अर्थ विचारात घेतल्यास, हा संघर्ष पुढील काही महिन्यांत अनेक निर्णयांवर परिणाम करणार आहे.